

APOKALIPSIS

Xowa' xalk'antsat na Juan k'al na Jesukristo

Xowa' in xalk'a' na Jesukristo

¹ Jeché' ja'ich xowa' na Dios in xalk'antsi na Jesukristo abal kin pidha' kin cho'óbna' nin t'ójontsixiltsik xowa' ne'ech ka támun k'unat i k'ij. Na Jesukristo in aba' nin t'okat abatwálejil abal ka xalk'antsat na Juan jeché' an ti xalk'antsixtaláb.

² Jeché' na Juan, nin t'ójontsixil na Jesukristo, ja'ich xin t'ilámalich nin káwintal na Dios, in ólnámal xowa' in t'ajámal na Jesukristo ani ejtal xowa' in chu'úmal.

³ K'ijidh t'ajat abal xita' kin ajay, kin exbay jeché' an t'iltsixtaláb ani kin t'aja' xowa' jeché' k'wajat dhutsadh, pos an k'ij exomich ti k'unel.

Na Juan in dhutsuntsal ti chapnédhtomtaláb an belomtsik xi k'wajattsik ba búk i bitsow

⁴ Naná', xu bij Juan, u dhutsuntsal an belomtsik xi k'wajattsik ba búk i bitsow xu tak'naltsik ban chabál xi Asia. Ka bach'utsik i alwa'taláb ani i k'ijidhtaláb xi tál ba na Dios, xi k'wajat ejat malilíl i k'ij ani xi tál jeye ba búk an ejattalábsik xi k'wajat tin tamét nin t'okat k'wajtal na Dios.

⁵ Ka bach'utsik jeye i alwa'taláb ani i k'ijidhtaláb xi tál ba na Jesukristo an lujat óltsix, xi okxinék ka ejech ti ít abal yabich jayk'i ka chemech ani xin ko'ol i awitaláb kin tak'iy i pakdha' tak'ix xi

teché' ti k'ay'lá. Na Jesukristo tu k'anidhál, tu wixk'intásamalich an ti walastalábil k'al nin xich'ál,
⁶ ani tu t'ajámalich tu pakdha' tak'ix ani tu pále' abal ki t'ójontsi nin Táta' Dios. ¡Ke an labidh t'okattaláb ani an awitaláb kin kó'oy Jajá'k'i malilíl i k'ij! Anchan' ka t'ájan.

⁷ ¡Ka ach'a'tsik, na Kristo ne'ech ka tsích ban tokow! K'al ejtal ti ne'ech ka chu'tat, asta k'al xi k'ál ti ch'ojbédhats. Ejtal an atiklábtsik xi ban k'ay'lá ne'ech ka uk'intsik tam kin chu'u. Ani' anchan' ne'ech ka támun.

⁸ “Naná'ich nin tujtal ani nin ok'ontal”, anchan' tin ulal an Ajátikláb xi ejtal in ejtawal kin t'aja' ani xi k'wajat ejat malilíl i k'ij.

Na Juan in chu'tsi tin labidh t'okát na Kristo

⁹ Naná', xu bij Juan, tu at kidhábsik neye ani exom u wat'nál an yajtsiktaláb jelti tatá'tsik. In tak'nélich neye k'al na Dios ani exom u wat'nál xowa'kichk'i k'al tin kwenta na Jesukristo. In k'wajat tin wik'nél ban chakam chabál xin bij Patmos xi k'wajat ban ja'. In k'wajat tin wik'nél abal u t'ilál an alwa' t'ilab ani abal u t'ilál jeye xowa' in t'ajámal na Jesukristo.

¹⁰ Jun i domingo, xi jayéchk'i jelti na k'ítsá tam ti ejech ti ít an Ajátikláb, in jilk'on teykómte k'al in cháp an T'okat Ejattaláb ani u ach'a' tu kúx jun i kawidh káwintaláb, jelt xan tu júsnal i korneta,

¹¹ xu káw tin utsa' enché':

—Naná'ich nin tujtal ani nin ok'ontal. Ka dhutsa' ba jun i úw xowa' exom a chu'tal ani ka abtsi an belomtsik xi k'wajat ba búk an bitsow xu tak'naltsik ban chabál xi Asia. An bitsowtsik xi

Efeso, xi Esmirna, xi Pérgamo, xi Tiatira, xi Sardis, xi Filadelfia ani xi Laodisea.

¹² In chaw'k'in abal ku chu'u xitam já' tin tawnál ani tam tin chaw'k'in, u chu'u búk in kúb i béla xi t'ajadh k'al i oro.

¹³ Junax ch'ejel ba jachan' búk in kúb an béla, u chu'u jun i inik xeketlidh k'al jun i xeketláb xi bodhól asta bin akan ani in wík'ím bin itsích jun i wík'axtaláb xi t'ajadh k'al i oro.

¹⁴ Nin xi'íl dhakni' t'ajat jelt in dhak xi'íl i bor-rego o jelti an chám ani nin wal jelti i k'amal.

¹⁵ Nin akan ch'axixíl jelti i bádhits pat'ál xin bij bronse, xi xo'kadh ba jun i jorna; ani nin káwintal, kawidh jelti tam u bososól yán i ja'.

¹⁶ Bin eját k'ubak in ko'ol búk a óttsik ani bin wi' u kalel jun i ch'upidh machét xi tamatk'i ti wi'idh. Putál nin wal in junwal jelti na k'ítsá tam tajax t'ajat.

¹⁷ Tam tu chu'u, in kwajlan bin akan jelti max in chemnek. Por Jajá' tin puntsi an tin eját k'ubak ani tin utsa' enché':

—Yab ki jik'ey, Naná'ich nin tujtal ani nin ok'ontal.

¹⁸ Naná'ich xin k'wajat ejat, in chemdhá, por xo' in k'wajatich ejat abal malilíl i k'ij. Naná' u átantsámalich tin awiltal an chemlá ani xon tu k'alel an chemélomtsik.

¹⁹ Ka dhutsa' xowa' a chu'úmal, xowa' a chu'tal ani xowa' ne'ech ka chu'u tayíl.

²⁰ Jeché' ja'ich xowa' k'wajat yab tejwa' ba xi búk na ót xa chu'u bu eját k'ubak ani xi búk in kúb an béla xi t'ajadh k'al i oro: xi búk na ót, in lé' kin ulu i óltsixtsik abal an belomtsik xi k'wajat ba búk an

bitsow; ani xi búk in kúb an béla, in lé' kin ulu an belomtsik xi k'wajat ba búk an bitsow.

2

Xowa' dhutsuntsat an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xi Efeso

¹ 'Ka dhutsuntsi enché' an óltsix xi k'wajat ban belomtsik xi Efeso: "Enché' tin ulal xin ko'ol búk na óttsik bin eját k'ubak ani xi xe'ech junax ch'ejel ba xi búk in kúb an béla xi t'ajadh k'al i oro:

² Naná' u cho'ób xowa' a t'ajál, u cho'ób abal chapik t'ajat tin t'ójontsal, a kuxyal xowa'kichk'i ani yab t'ajat a kulbetnál xi yabtsik alwa' inik. A chu'úmalich ke xin ulaltsik u abatwále, yab tsubax ani u k'ambixtsik.

³ A wat'námal i yajtsiktaláb, a kuxyámal xowa'kichk'i, i t'ójnékich t'ajat k'al Naná' tu kwenta ani yab i chekenek.

⁴ Por u chu'tal jun xata' yab alwa' xowa' a t'ajám: yabich tin k'ak'nál jelt tam ti jidhtal.

⁵ Jaxtám, ka chalpay xowa' yab alwa' a t'ajál, ka jila'ich ka t'aja' xowa' yab alwa' ani ka t'aja'ich juní xowa' a t'ajálwi'ik tin jidhtal. Pos max yab ka jila' ka t'aja' xowa' yab alwa', ne'ech kin k'ale jik'at tu chu'u ani ne'ech ku wék'oy nin kúb na bélajil xon ti k'wajat.

⁶ Por a ko'ol jun xata' alwa', a pojkál xowa' in t'ajál an nikolaítas, xi Naná' u pojkál neye.

⁷ Xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay xowa' an T'okat Ejattaláb in utsál an belomtsik: Xita' kin kuxuy ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta ani yab kin jila' ti kin bela', ne'ech ku pidha' kin k'aptsi tin walíl an te' xin pidhnál an

xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. Jeché' an te', k'wajat xon tu tak'ix na Dios.”

Xowa' dhutsuntsat an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xi Esmirna

⁸ 'Ka dhutsuntsi an óltsix xi k'wajat ban belomtsik xi Esmirna: “Enché' tin ulal xi Jajá'ich nin tujtal ani in ok'ontal, xi chemech ani ejech ti ít:

⁹ Naná' u cho'ób xowa' a t'ajál; u cho'ób an yajtsiktaláb xa wat'nál ani abal i ch'ojontál, por yab i ch'ojontál. U cho'ób xan ti odhbijyal xin ulaltsik ke u judío, por yabtsik u judío, in atiklábil i lej at'ax.

¹⁰ Yab ka jik'na' an yajtsiktaláb xi ne'ech ka wat'na'. An lej at'ax ne'ech kin t'aja' ka balyat ban wik'axte' taltsik xi tatá'tsik abal ki chu'tattsik max tsubax lejtal tin belá'tsik ani ne'ech ka wat'na'tsik i yajtsiktaláb tin nakíl láju a k'ítsá. Por yab ka jalk'uy na chalab, ka óntsi ti kin bela' maske ki chemdhá ani Naná', ne'ech tu pidha' an ti xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal.

¹¹ Xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay xowa' an T'okat Ejattaláb in utsál an belomtsik: Xita' kin kuxuy ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta ani yab kin jila' ti kin bela', yabich ne'ech kin chu'u an chemlá xin chabtal.”

Xowa' dhutsuntsat an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xi Pérgamo

¹² 'Ka dhutsuntsi an óltsix xi k'wajat ban belomtsik xi Pérgamo: “Enché' tin ulal xin ko'ol an ch'upidh machét xi tamatk'i ti wi'idh:

¹³ Naná' u cho'ób xowa' a t'ajál ani u cho'ób abal i k'wajíl xon tu tak'ix an lej at'ax, por bélk'i a óntsal ti kin bela'. Yab a jilámal ti kin bela', nibal tam ti

xe'chin na Antipas nu lujat t'ójontsixil. Jeché' na Antipas, chemdhá xon ta k'wajíltsik, tachan' xon tu tak'ix an lej at'ax.

¹⁴ Por u chu'tal taltsik xowa' yab alwa' a t'ajál: a ko'ol tachan' Pérgamo cháb óx xi yab in lé' kin jila'tsik nin ok'tsixtal na Balám. Jeché' na Balám, ja'ich xin ok'tsi na Balak abal kin t'aja' kin wala' an israelitatsik, in utsa' kin k'aputsik xowa'kich xi pikbantsidh an ch'ilabtsik ani ka k'wajaytsik yab exbadh.

¹⁵ Tá' jeye a ko'ol tachan' xi yabtsik in lé' kin jila' nin ok'tsixtal an nikolaítas, xi Naná' u pojkal.

¹⁶ Jaxtám, ka jila'ich ka t'aja' xowa' yab alwa', pos max yab ka t'aja' anchan', ne'ech kin k'ale jik'at tu álna' ani ne'ech ku péjeytsik k'al an machét xu kalel ba nu wi'.

¹⁷ Xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay xowa' an T'okat Ejattaláb in utsál an belomtsik: Xita' kin kuxuy ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta ani yab kin jila' ti kin bela', ne'ech ku pidha' kin k'apu an k'apné' xi pa'inek walk'i' xi k'wajat chinat ani ne'ech ku pidha' jun i chakam dhak t'ujub. Ba jeché' an chakam t'ujub, ne'ech ka k'wajay dhutsadh jun i ít bijláb xi yab xita' in exlál, tokot xita' kin bach'u."

Xowa' dhutsuntsat an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xi Tiatira

¹⁸ Ka dhutsuntsi an óltsix xi k'wajat ban belomtsik xi Tiatira: "Enché' in ulal nin Chakánil na Dios, xin ko'ol in wal jelti k'amal ani nin akan jelti i bádhits pat'ál xin bij bronse:

¹⁹ Naná' u cho'ób xowa' a t'ajál, u exlál xan ta k'anidhax, xan ta belom, xan ta t'ójontsix, xan ta

ko'ol i cha'attaláb ani abal xo' más exomich a t'ajál xowa' alwa' ké tam tin jidhtal.

²⁰ Por u chu'tal jun xata' yab alwa' xowa' a t'ajál: a walkál kin t'aja' xowa' yab alwa' jachan' an uxum xin bij Jesabel, xin ulal ke jajá' in t'íltsíxil a Dios. Jajá' in k'ambiyal ani in ok'tsal nu t'ójonsixiltsik abal ka k'wajaytsik yab exbadh ani kin k'aputsik xowa' u pikbantsáb an ch'ilabtsik.

²¹ Naná' u aytsámalich t'ajat jachan' an mímláb abal kin jila'ich ti k'wajíl yab exbadh, por yab in lé' kin jila'.

²² Jaxtám, ne'ech ku ya'undha' jachan' an mímláb ani ne'ech ku t'aja' kin wat'na'tsik i yajtsiktaláb xin wéwnantsal tin ok'tsixtal max yab kin jila'tsik kin t'aja' xowa' yab alwa' u ok'tsinal.

²³ Ne'ech ku walka' ka chemdhá xita' junaxtsik k'al jeché' an mímláb. Anchan', ejtal an belomtsik ne'ech kin cho'óbna' ke Naná' u exlantsal xowa' in chalpayal ani xowa' in ach'ál tin itsích jun xita'. Juntsik ta éb ne'ech tu pidha' xowa' a lujyaltsik ka bach'u k'al tin kwenta xowa' a t'ajámal.

²⁴ Por xi más na kidhtaltsik xi k'wajattsik jeye Tiatira, xi yabtsik in wéwnámal jachan' an ok'tsixtaláb nibal in exlámaltsik xi jajá'tsik in bijyal tin t'ek'at chalpadhtal an lej at'ax, u utsátsik abal yab más xata' u punk'untsal.

²⁵ Por ka óntsi ka bela' xowa' Naná' tu ok'tsámaltsik, asta kin bajaw xowk'i ne'ech kin tsích juní.

²⁶ Xita' kin óntsi kin t'aja' xowa' Naná' u t'ajál asta kin bajaw an pakwenib, ne'ech ku pidha' ti awiltaláb ti tak'ix ban atiklábtsik.

²⁷ Anchan' jelt xan ti nu Táta' tin pidhámal ti aw-

iltaláb tin tak'ix, anchan' jeye ne'ech ti tak'ixtsik. Ne'ech kin kó'oy t'ajat i awiltaláb ti tak'ix ani xita' k'al ti ka tomná, ne'ech kin mu'u jelt xan tu mú'wáb jun i pats xi t'ajadh k'al i k'ut'.

²⁸ Ne'ech jeye kin kó'oy xowa' Naná' u ko'ol xin k'wajat jelti na pulek ót xu kalel tam dhajaw.

²⁹ Xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay xowa' an T'okat Ejattaláb in utsál an belomtsik.”

3

Xowa' dhutsuntsat an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xi Sardis

¹ Ka dhutsuntsi enché' an óltsix xi k'wajat ban belomtsik xi Sardis: “Enché' tin ulal xin ko'ol xi búk nin ejattal na Dios ani búk a ót: Naná' u cho'ób xowa' a t'ajál, u t'ilnal abal tin beláltsik ani a ko'oltsik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal, por yab tsubax, pos i k'wajattsik jelti max i chemnek.

² Ka chalpách juní ti ít ani ka t'aja'ich in tsubtal xowa' a t'ajál abal a Dios, pos jeché' xowa' a t'ajál, k'wajat jelti max ne'chich ka chemech. U chu'úmalich ke xowa' a t'ajál, yab lej lujat tin tamét na Dios.

³ Ka chalpay ani ka óntsi ka wéwna' an tsubaxtaláb xan ta ok'tsinék. Ka óntsi ka wéwna' an tsubaxtaláb ani ka jila'ich ka t'aja' xowa' yab alwa', pos max yab ka t'aja' anchan', ne'ech kin k'ale jelti jun i kwé' xon ta k'wajat ani yab ne'ech ka cho'óbna' xowa' i ora.

⁴ Por wa'ach taltsik tachan' Sardis i atiklábtsik xi yab in t'ajámalsik xowa' yab alwa', jajá'tsik ne'ech ka xe'chin k'al Naná' xeketlidhtsik k'al dhakni', pos anchan' tin tomnáltsik ka xe'chin.

⁵ Xita' kin kuxuy ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta ani yab kin jila' ti kin bela', ne'ech ka xeketliyattsik k'al dhakni' ani yab ne'ech ku pakwtsitsik tin bij ban úw xon ti k'wajat dhut-sadh xi ne'ech kin bach'utsik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. Ne'ech ku ólnantsitsik tin bij tin tamét nu Táta' ani tin tamét nin t'okat abatwálejiltsik.

⁶ Xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay xowa' an T'okat Ejattaláb in utsál an belomtsik.”

Xowa' dhutsuntsat an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xi Filadelfia

⁷ 'Ka dhutsuntsi enché' an óltsix xi k'wajat ban belomtsik xi Filadelfia: “Enché' tin ulal xi T'okat ani Tsubax, xin ko'ol an awiltaláb jelti xin kó'yámal an pulek tak'ix Dabid, xi tam kin japiy an wi'leb, ni jun xita' yab in ejtawal kin mapuy ani tam kin mapuy, ni jun xita' yab in ejtawal kin japiy:

⁸ U cho'ób xowa' a t'ajál. Jaxtám tu k'wajbámal ta tamét, jun i wi'leb japidh xi yab xita' ne'ech kin ejto kin mapuy; pos maske yab yán ta éb, yab a ch'ikat t'ajámal nu káwintal ani yab a tidhenámal ti kin t'íla'.

⁹ Wa'ach xin wéwnálsik an lej at'ax, xin ulaltsik ke u judío, por yab tsubax. Ne'ech ku utu k'al tatát'sik ani ne'ech ku t'aja' ka tudhlantsik ta tamét abal kin cho'óbna' ke tu k'anidhálsik.

¹⁰ Kom a kuxyámal ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta, jaxtám ti ne'ech tu tolmiy abal yab ka wat'na' an yajtsiktaláb xi ne'ech ka tsích abal an atiklábtsik xi k'wajat ba putál an k'ay'lá. Jeché' an yajtsiktaláb, ne'ech ka tsích abal ka chu'tat k'al na

Dios xan ti k'wajat ejtal an atiklábtsik xi teché' ti chabál.

¹¹ K'unat i k'ij ne'ech kin tsích. Yab ka jila' ti kin bela' abal yab xita' ti ki k'ántsi xowa' ne'ech ka áta'.

¹² Xita' kin kuxuy ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta ani yab kin jila' ti kin bela', ne'ech ku k'wajba' jelti jun i akanláb ban atá xon tu k'wajíl nu Diosil ani yab más jayk'i ne'ech ka kale taja'. Ne'ech ku dhutsa' ba jajá' nin bij nu Diosil ani nin bij nin bitsówil nu Diosil. Jeché' an bitsow, ja'ich an ít Jerusalén xi tál walk'i' xu dhabaláb k'al nu Diosil. Ne'ech jeye ku dhutsa' ba jajá' nu ít bij.

¹³ Xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay xowa' an T'okat Ejattaláb in utsál an belomtsik."

Xowa' dhutsuntsat an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xi Laodisea

¹⁴ Ka dhutsuntsi enché' an óltsix xi k'wajat ban belomtsik xi Laodisea: "Enché' tin ulal xin ónál xowa' tsubax ani lujat, xin t'ajámal junax k'al na Dios ejtal xowa' wa'ach:

¹⁵ Naná' u cho'ób xowa' a t'ajál. U cho'ób abal yab a lej pojkal xi yab alwa' nibal a lej t'ajál an chápláb abal ka t'aja' xowa' alwa', jelti jun xata' xi yab k'ák' nibal chamay. ¡U lé'ak max i k'ák' o i chamayak!

¹⁶ Por kom yab i chamay nibal i k'ák', ne'ech tu xa'a'.

¹⁷ Tatá' a ulal ke i tumínladh t'ajat, ke i k'wajatich alwa' ani ke yab xata' a yéntsal; por yab a cho'ób ke i k'wajat jelti max i ch'ojontál, jelti max yab xata' a ko'ol, jelti max i jok'ol ani jelti max i chilim.

¹⁸ Jaxtám, tu tak'yal abal ti kin ch'ay'tsi an ti oro xi t'ajadh alwa' ban k'amal abal ki k'wajay lejtal

i tumínladh. Ti kin ch'ay'tsi an ti dhak k'udhk'um abal ki xeketlin ani ti kin ch'ay'tsi an ti ilál abal ka k'wajbantsi na wal ani anchan' ka ejto ki chu'xin.

¹⁹ Naná' u tawnál ani u k'wiyál ejtal xu k'anidháltsik. Pos ka t'aja'ich i chápláb abal ka t'aja' xowa' alwa' ani ka jila'ich ka t'aja' xowa' yab alwa'.

²⁰ Ka ach'a', Naná' in k'wajat jelti jun xita' xi k'wajat ti tawnax ban wi'leb, max jun xita' ti kin axtsi an tu káwintal ani tin walka' ki ochich bin itsích jelti tam jun xita' u japtsinal an ti wi'leb, ne'ech kin k'wajay k'al jajá' ani jajá' ne'ech ka k'wajay k'al Naná'.

²¹ Xita' kin kuxuy ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta ani yab kin jila' ti kin bela', ne'ech ku walka' ka buxkan junax k'al Naná' bu t'okat k'wajtal, jelt xan ti Naná' u átámlich ejtal xowa'kich ani in buxkanék k'al nu Táta' bin t'okat k'wajtal.

²² Xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay xowa' an T'okat Ejattaláb in utsál an belomtsik.”

4

An k'ak'naxtaláb tú' walk'i'

¹ Tam ti wat'éch ejtal jeché', u tela' ani u chu'u walk'i' jebél jun i wi'leb. Jachan' an káwintaláb xin junwal jelt xan tu júsnal jun i korneta xi tin tawnámal jidhtal, tin utsa' enché':

—Ki k'adhiy teché' ani ne'ech tu óltsi ejtal xowa' ne'ech ka támun tam ka támunich jeché'.

² Támk'i jachan', tam tin k'wajat teykómte k'al in cháp an T'okat Ejattaláb, u chu'u jun i t'okat

k'wajtaláb xi k'wajbadh walk'i' ani ban t'okat k'wajtaláb ta' ti buxúl jun xita'.

³ Xi ta' ti buxúl ban t'okat k'wajtaláb, in junwal jelti jun i ch'axixíl t'ujub xu bijyáb jaspe ani jelti t'ujub xu bijyáb kornalina. Malilíl ban t'okat k'wajtaláb ta' ti k'wajat jun i pich'al ch'axixíl jelti jun i t'ujub xu bijyáb esmeralda.

⁴ Malilíl ban t'okat k'wajtaláb u chu'u jeye jun inik ché' i t'okat k'wajtalábtsik ani ba jachan' an t'okat k'wajtalábtsik, ta' ti buxutsik jun inik ché' i yejcheltsik xeketlidh k'al dhakni' ani in kojámtsik jun i kwetsotsól k'wajbaxtaláb xi t'ajadh k'al i oro.

⁵ Ban t'okat k'wajtaláb u lamk'il i léy, u ach'atmél xata' ani u jululúl. Tin tamét an t'okat k'wajtaláb, ta' ti let'ot'ól búk i tajbaxtaláb, xi ja'ich xi búk nin ejattal na Dios.

⁶ Tin tamét an t'okat k'wajtaláb, ta' jeye ti k'wajat jun xata' xin junwal jelti pujal xi tumax t'ajat.

Junax ch'ejel ani malilíl ban t'okat k'wajtaláb, ta' ti k'wajat ché' xata' ejat xin ko'ol in wal putálk'i, tin kúx ani tin tamét.

⁷ In jidhtal jeché' xi ejattsik, in junwal jelti padhum; nin chabtal, in junwal jelti toro; nin oxtal, in ko'ol in wal jelti inik ani nin che'tal, in junwal jelti t'íw u jumumúl.

⁸ Che'lam jeché' xi ejattsik in ko'ol akak in suts'úts' juntsik ti éb, in ko'oltsik t'ajat in wal eblidh ani alk'idh ani akal i k'ij yab in kubdhátsik kin ulu enché':

T'okat, t'okat, t'okat,

Ok'óxláb Dios, xi ejtal a ejtawal ka t'aja',

i k'wajat ejat malilíl i k'ij.

⁹ Ech'ek'i tam xi jeché'tsik ché' in pidhál ti labidh t'okattaláb, ti k'ak'naxtaláb ani ti jalbintsixtaláb xi buxúl ban t'okat k'wajtaláb, xi k'wajat ejat malilíl i k'ij,

¹⁰ xi jun inik ché' an yejcheltsik, u tudhlanal tin tamét xi ta' ti buxúl ban t'okat k'wajtaláb ani in k'ak'nátsik xi k'wajat ejat malilíl i k'ij. In kwachbátsik nin kwetsotsól k'wajbaxtal tin tamét an t'okat k'wajtaláb ani in ulaltsik enché':

¹¹ Ok'óxláb ani Diosil, Tatá' nin tomnál ka kó'oy ech'ek'i
an labidh t'okattaláb, an k'ak'naxtaláb ani an chápláb;
pos Tatá' a t'ajámal ejtal xowa' wa'ach
ani kom Tatá' anchan' ta le'námal, jaxtám ti wa'ach
ani jaxtám ti t'ajadh.

5

An dhutsadh úw ani an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios

¹ Bin eját k'ubak xi ta' ti buxúl ban t'okat k'wajtaláb, u chu'u jun i dhutsadh úw t'ulilidh, dhutsuntsidh alk'idh ani eblidh ani pajk'idh k'al búk i pajk'ixtaláb.

² Ani u chu'u jun i likat t'okat abatwále xi k'wajat in ulal kawidh t'ajat enché':

—¿Jita' in tomnál kin wela' an dhutsadh úw ani kin wék'ontsi an tin pajk'íl?

³ Por nibal walk'i', nibal chabál, nibal alk'idh ban chabál, yab wa'ach ni jun xita' xi ne'ech kin ejto kin wela' an dhutsadh úw, nibal ela' kin tela'.

⁴ Naná' in uk'in t'ajat abal yab elan ni jun xita' xin tomnál kin wela' ani kin ajay an dhutsadh úw, nibal ela' kin tela'.

⁵ In utsan tám enché' k'al jún ti éb an yejcheltsik:

—Yabich más ki uk'in, pos xu kidhtaláb k'al na Judá ani u kidhtaláb jeye k'al an pulek tak'ix Dabid, in átámalich ani ne'ech kin ejto kin wela' an dhutsadh úw ani kin wék'ontsi xi búk an tin pajk'íl. Jeché' an kidhtaláb, in ko'ol in cháp ani in awiltal jelti an padhum, jaxtám tu bijyáb ti padhum.

⁶ U tela' tám juní ani u chu'u ke junax ch'ejel ban t'okat k'wajtaláb, ba xi ché' xi ta' ti k'wajat ejattsik ani junax ch'ejel ban yejcheltsik ta' ti kubúl an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios, por k'wajat jelti max chemdhats. Jeché' xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios, in ko'ol búk in ich'am ani búk in wal. Nin ich'ámtsik ani nin wal, ja'ich xi búk nin ejattal na Dios xi k'wajat putálk'i an k'ay'lá.

⁷ Jeché' xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios, k'ale ani in bach'u an dhutsadh úw xi ta' tin ko'ol bin eját k'ubak xi ta' ti buxúl ban t'okat k'wajtaláb.

⁸ Tam tin téyna' an dhutsadh úw, xi ché' xi ta' ti k'wajat ejattsik ani xi jun inik ché' an yejcheltsik, tudhlan tin tamét an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios. Ejtaltsik in teykóm juntsik i són ani in teykómtsik jeye i lejab xi t'ajadh k'al i oro ts'utsat k'al i ikob. Jeché' an ikob, ja'ich jelti nin ólabil xu dhabalábichtsik k'al na Dios.

⁹ Ani in ajatnátsik jeché' an ít ajatláb:

Tatá' nin tomnál ka téyna' an dhutsadh úw ani ka wék'ontsi an tin pajk'íl;

pos Tatá' i chemdhá ani k'al na xich'ál tu
 ch'a'yámal abal ku dhabalnájich k'al na
 Dios,
 ejtalk'i an kidhtalábtsik, an káwintaláb ani an
 atiklábtsik.

¹⁰ Tu pidhámalich ti awiltaláb abal ku k'wajay tu
 pakdha' tak'ix ani tu pále' abal ni Diosil,
 ani ne'ech tu tak'ix ban chabál.

¹¹ Tayíl u tela' juní ani u axtsi tin káwintal yán i
 t'okat abatwáletsik xi ta' ti k'wajattsik malilíl ban
 t'okat k'wajtaláb, ba xi ché' jeye xi ta' ti k'wajat
 ejattsik ani ba xi jun inik ché' an yejcheltsik,

¹² ani in ulaltsik kawidh enché':
 An Ajátikláb xi chemdhá, xi ja'ich jelti an borrego
 xu pikbantsáb na Dios,
 in tomnál kin kó'oy an chápláb, kin dhabalna' ejtal
 xowa' wa'ach,
 kin kó'oy an chalpadhtaláb ani an chapni'taláb.
 Jajá' kin bach'u an k'ak'naxtaláb ani Jajá' kin kó'oy
 an labidh t'okattaláb.

¹³ U ach'a' jeye ejtal xowa' t'ajadh k'al na Dios, xi
 k'wajat walk'i', xi k'wajat chabál, xi k'wajat alk'idh
 ban chabál, xi k'wajat ban pujal ani ejtal xowa' xi
 wa'achtsik taja' in ulaltsik enché':

Kin bach'u an k'ak'naxtaláb, kin kó'oy an labidh
 t'okattaláb ani an awiltaláb malilíl i k'ij,
 xi buxúl ban t'okat k'wajtaláb ani an Ajátikláb
 xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na
 Dios.

¹⁴ Xi ché' xi ta' ti k'wajat ejattsik, in ulal enché':
 —¡Anchan' ka t'ájan!

Ani xi jun inik ché' an yejcheltsik tudhlan ku-
 tutsik asta chabál ani in k'ak'na'tsik xi k'wajat ejat
 malilíl i k'ij.

6

Xi búk an pajk'ixtaláb

¹ U chu'u tám ke an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios in wék'oy an jidhtal pajk'ixtaláb ani u ach'a' tin ulu jún ti éb xi ché' xi ta' ti k'wajat ejattsik, k'al jun i káwintaláb xin junwal jelti junkil:

—¡Jala' ani ka tela'!

² U tela' ani u chu'u jun i dhak bitsim. Xi ta' ti punat ban bitsim, in teykóm jun i kwi'ixtaláb. Pidhan jun i kwetsotsól k'wajbaxtaláb ani kale abal ti átax.

³ Tam ti an Ajátikláb in wék'oy xin chábláb an pajk'ixtaláb, u ach'a' jeye tin ulu enché' xi chabtal xi ta' ti k'wajat ejattsik:

—¡Jala' ani ka tela'!

⁴ Kale tám juní jun i chak bitsim. Xi ta' ti punat ban bitsim, pidhan ti awiltaláb abal kin wék'oy an k'ijidhtaláb ban k'ay'lá ani abal kin t'aja' ka chémdháxin an iniktsik jún ani jún. Pidhan jun i nakat machét.

⁵ Tam ti an Ajátikláb in wék'oy xin óxláb an pajk'ixtaláb, u ach'a' tin ulu enché' xi oxtal xi ta' ti k'wajat ejattsik:

—¡Jala' ani ka tela'!

U tela' ani u chu'u jun i t'unuy bitsim. Xi ta' ti punat ban bitsim, in teykóm jun i lejbxataláb.

⁶ U ach'a' jun i káwintaláb junax ch'ejel xon ti k'wajat xi ché' ta' ti k'wajat ejattsik ani xu káw in ulu enché':

—Jun i denario in jalbíl xi jun kilo i trigo ani anílk'i jeye in jalbíl xi ox kilo i sebada; por yab ka odhna' an aséyte nibal an yajtsik uxnél.

7 Tam ti an Ajátikláb in wék'oy xin chélláb an pajk'ixtaláb, u ach'a' tin ulu enché' xin che'tal xi ta' ti k'wajat ejattsik:

—¡Jala' ani ka tela'!

8 U tela' ani u chu'u jun i mán bitsim. Xi ta' ti punat ban bitsim, u bijyáb ti Chemlá ani tin kúx ta' ti tál xu bijyáb tin kubtal an chemélomtsik. Pidhan ti awiltaláb ba jun peje' an chabál abal kin chemdha' an atiklábtsik k'al i péjéxtaláb, k'al i k'a'ínab, k'al i yaw'láchtsik ani k'al i padhumtsik xi wa'ach ban chabál.

9 Tam ti an Ajátikláb in wék'oy xin bólláb an pajk'ixtaláb, u chu'u tin ál xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb, nin ejattal xi chemdhatstsik k'al tin kwenta nin káwintal na Dios ani abal in ólnáltsik ke na Kristo ja'ich nu lo'ox.

10 Jeché'tsik in ulal kawidh enché':

—T'okat Ok'óxláb ani tsubax, ¿asta jowk'i ne'ech ka lújundha' ani ka t'aja'tsik kin jalbiy xita' tu chemdhámal, xi k'wajattsik ban chabál?

11 Pidhantsik tám tin dhak xekét ani utsantsik abal ka koyóchtsik bél wé' i k'ij, asta ka kidhey nin yaníl an kidháblábsik xi k'wajat in t'ójontsal na Kristo xi ne'echtsik jeye ka chemdhá jelti jajá'tsik.

12 Tam ti an Ajátikláb in wék'oy xin akakláb an pajk'ixtaláb, léwék'in an chabál. Na k'ítsá t'un'k'an jelti t'unuy k'udhk'um, na ích' wenk'on jelti xich'

13 ani na ótsik xi k'wajat walk'i', kwajlan chabál jelt xan tu kwajlanal nin tej walíl jun i te' tam u waw'yáb k'al i chapik ik'.

14 An walk'i' k'ibchon jelti tam u t'úlnal jun i úw ani ejtal an ch'éntsik ani an chabáltsik xi k'wajat ban pujal, pílmédhátsik.

¹⁵ An pakdha' tak'ix xi ban k'ay'lá, chink'ontsik ban cholax ch'én ani ban pakdha' t'ujub xi wa'ach ban ch'én, junax k'al an ultaláb iniktsik, k'al xi tumínladhtsik, k'al an ok'lek soldadotsik, k'al ejtal an jolibtsik ani k'al xi yab u jolibtsik;

¹⁶ ani in utsálsik enché' an ch'éntsik ani an pakdha' t'ujub:

—Ti ku t'u'chiy ani ti ku china' abal yab ti ku chu'u xi buxúl ban t'okat k'wajtaláb ani abal ki jek'a' an k'ak'adh yajtsiktaláb xi ne'ech kin pidhna' an Ajátikláb, xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios.

¹⁷ Pos in bajúmalich xowk'i ti ne'ech kin pidhna' an pulek yajtsiktaláb, ani ¿jita' ne'ech kin ejto kin kuxuy?

7

An atiklábtsik xi exólidh xu kidhtaláb k'al xi lajucháb nin chakámiltsik na Israel

¹ Más tayíl u chu'u ché' i t'okat abatwáletsik kubutsik ban chabál. Jún ebál, jún alál, jún xon tu kalel na k'ítsá ani jun xon tu ochel na k'ítsá. Jeché' an t'okat abatwáletsik, k'wajat in tamk'úm an ik' abal yab ka wa'un ní wé' ban chabál, nibal ban pujal ani nibal ban te'tsik.

² U chu'u jeye jun i t'okat abatwále xi tál xon tu kalel na k'ítsá ani in ko'ol nin exólixtal na Dios xi ejat. Jeché' an t'okat abatwále in dhájay kawidh enché' xi ché' an t'okat abatwáletsik xi pidhnéksik ti awiltaláb abal kin at'ax t'ajtsitsik an chabál ani an pujal:

³ —Yab ka at'ax t'ajtsi an chabál, nibal an pujal, nibal an te'tsik, asta ki exóliy ok'ox bin pík'ib nin t'ójontsixiltsik ni Diosil.

⁴ Ani u ach'a' xáy nin yaníl xi exólidhtsik: buk inik che' mil in kidhtaltsik xi lajucháb nin chakámiltsik na Israel.

⁵ Lajuchab mil xi exólidh nin kidhtaltsik na Judá, lajuchab mil nin kidhtaltsik na Rubén, lajuchab mil nin kidhtaltsik na Gad,

⁶ lajuchab mil nin kidhtaltsik na Aser, lajuchab mil nin kidhtaltsik na Neftalí, lajuchab mil nin kidhtaltsik na Manasés,

⁷ lajuchab mil nin kidhtaltsik na Simeón, lajuchab mil nin kidhtaltsik na Lebí, lajuchab mil nin kidhtaltsik na Isakar,

⁸ lajuchab mil nin kidhtaltsik na Sabulón, lajuchab mil nin kidhtaltsik na José ani lajuchab mil nin kidhtaltsik na Benjamín.

Xi yán an atiklábtsik xeketlidh k'al dhakni'

⁹ Tam ti wat'éch jeché', u tela' ani u chu'u yán i atiklábtsik. Jeché'tsik, tál ba putálk'i an atiklábtsik, ba putálk'i an kidhtalábtsik, ba putálk'i an bitsowtsik ani ba ejtalk'i an káwintaláb. K'wajat kubutsik tin tamét an t'okat k'wajtaláb ani tin tamét an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios; yán t'ajat an atiklábtsik ke nibal xita' ne'ech kin ejto kin ajay. Xeketlidhtsik k'al dhakni' ani in teykómstik i apach'.

¹⁰ Ejtal in ulaltsik kawidh enché':
An lo'eltaláb tál ba ni Diosil,
xi buxúl ban t'okat k'wajtaláb
ani ban Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pik-
bantsáb na Dios.

11 Ani ejtal an t'okat abatwáletsik xi ta' ti kubut-sik malilíl ban t'okat k'wajtaláb ani malilíl ban yejcheltsik ani ba xi ché' jeye xi ta' ti k'wajat ejattsik, tudhlan kututsik asta chabál tin tamét an t'okat k'wajtaláb ani in k'ak'na'tsik na Dios,

12 enché' tin ulutsik:

¡Anchan' ka t'ájan! Kin bach'u an ajtintsixtaláb, an jalbintsixtaláb ani an k'ak'naxtaláb malilíl i k'ij ni Diosil;

ani Jajá' kin kó'oy an labidh t'okattaláb, an chal-padhtaláb ani an chápláb malilíl i k'ij. Anchan' ka t'ájan.

13 Tin konoy tám enché' jún ti éb an yejcheltsik:

—¿Jitam já'tsik pé jeye xi jé' k'wajattsik xeketlidh k'al dhakni' ani jón' ti tátsik?

14 Naná' u utsa' enché':

—Pay'lomláb, tatá' a cho'ób.

Ani jajá' tin utsa' enché':

—Jeché'tsik ja'ich xin wat'námalichtsik an pulek yajtsiktaláb, xi t'okedhatsichtsik k'al tin kwenta tam ti chemdhá na Kristo pajk'idh ban peltsidh te'. T'okedhatsichtsik, jelti jun i t'okat dhak k'udhk'um.

15 Jaxtám ti k'wajattsik tin tamét nin t'okat k'wajtal na Dios ani in t'ójontsaltsik akal i k'ij ban atá xon ti Jajá' k'wajat; ne'ech ka beletnátsik k'al xi buxúl ban t'okat k'wajtaláb kom Jajá' k'wajat k'al jajá'tsik.

16 Yabichtsik ne'ech ti k'a'íl nibal ne'ech ti tsikél, yabich ne'ech kin ach'a'tsik nin yájtsík na k'ítsá nibal ne'ech kin ach'a'tsik i k'itsowtaláb,

17 pos ne'ech ka beletnátsik k'al an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios, xi

k'wajat tin tamét an t'okat k'wajtaláb. Ne'ech ka beletnátsik k'ál jelt xan tu beletnáb an borregotsik. Ne'ech ka júnátsik k'ál bin kalemтал i ja' xin pidhnál i xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal ani ne'ech ka k'wi'tsintsik tin ja'mál nin wal k'al na Dios.

8

In búkláb an pajk'ixtaláb ani an ikbaxtaláb xi t'ajadh k'al i oro

¹ Tam ti an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios, in wék'oy xin búkláb an pajk'ixtaláb, chamk'an ejtal tú' walk'i'. Ch'ejel ora xóna' chamk'an.

² U chu'u tám ti pidhan juntsik juntsik ti korneta xi búk an t'okat abatwáletsik xi ta' ti kubutsik tin tamét na Dios.

³ Más tayíl, ulich jun i t'okat abatwále, in tsi'dhál jun i ikbaxtaláb xi t'ajadh k'al i oro ani kubey tin tamét xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb. Jeché' an t'okat abatwále, pidhan yán ti ikob abal kin ikbaxna' tam u ól ejtal xu dhabalábichtsik k'al na Dios. Jeché' xon tu ól xu dhabalábichtsik k'al na Dios, ja'ich xon tu k'wajbáb an pikbantsixtaláb xi t'ajadh k'al i oro, xi ta' ti k'wajat tin tamét an t'okat k'wajtaláb.

⁴ An paw xu kalel ban ikbaxtaláb xin teykóm an t'okat abatwále, t'ek'ey asta xon ti k'wajat na Dios junax k'al nin ólábil xu dhabalábichtsik k'al na Dios.

⁵ An t'okat abatwále in téyna' tám an ikbaxtaláb, in ts'utsiy k'al i k'alul xi ta' ti k'wajat xon tu k'wajbáb an pikbantsixtaláb ani in pet'na' ban chabál. Tam ti an t'okat abatwále in t'aja' jeché',

tujej ti lamk'il an léy an ti pík'nal an junkil. Julul-
ulách ani léwék'in an chabál.

Tam ti jutsuyat an kornetatsik

⁶ Xi búk an t'okat abatwáletsik xi ta' tin ko'ol
juntsik juntsik i korneta, t'ojojontsik tám abal kin
jutsuy.

⁷ Tam ti nin jidhtal an t'okat abatwále in jutsuy
an korneta xi ta' tin ko'ol, ulich i idhidh áb ani
kwajlan i k'amal xuk'udh k'al i xich' xi pet'ná ban
chabál. T'a'ay wé'ich junax ch'ejel an chabál junax
k'al wé'ich jeye junax ch'ejel an te'tsik ani ejtal an
yax ch'ojóltsik.

⁸ Tam ti nin chabtal an t'okat abatwále in jutsuy
an korneta xi ta' tin ko'ol, pet'ná ban pujal jun
xata' xin junwal jelti jun i yejche' ch'én jomomól
ani wenk'on ti xich' wé'ich junax ch'ejel an pujal.

⁹ Ani chemech wé'ich junax ch'ejel ejtal xowa'
wa'ach ban pujal. Pakwat jeye wé'ich junax
ch'ejel an pakdha' tan.

¹⁰ Tam ti nin oxtal an t'okat abatwále in jutsuy
an korneta xi ta' tin ko'ol, kwajlan jun a yejche' ót
jomomól jelti jun i tajbaxtaláb. Kwajlan ba wé'ich
junax ch'ejel an walja'tsik ani ba wé'ich junax
ch'ejel xon tu kaleltsik i ja'.

¹¹ Jeché' na ót in bij Ajenjo, (ti káwintaláb tének,
Ajenjo in lé' kin ulu, ts'a'iktaláb). K'al jeché' tin
kwenta, wé'ich junax ch'ejel an ja'tsik ts'a'ikmé
ani yán i atiklábtsik chemech k'al tin kwenta abal
ts'a'ikmé an ja'.

¹² Tam ti nin che'tal an t'okat abatwále in jutsuy
an korneta xi ta' tin ko'ol, odhyat wé'ich junax
ch'ejel na k'ítsá, na ích' ani na óttsik jeye. Jaxtám

ti wé'ich junax ch'ejel na k'ítsá yab tajbaxin ani wé'ich junax ch'ejel na ích' ani na óttsik yab jeye tajbaxin.

¹³ Tayíl u tela' ani u ach'a' jun i t'okat abatwále ti jumumúl junax ch'ejel an walk'i' ani in ulal kawidh enché':

—¡Ch'ojontál in chu'bíl an atiklábtsik xi k'wajat ban chabál k'al tin kwenta an kornetatsik xi ne'ech kin jutsuy xi óx an t'okat abatwáletsik!

9

¹ Tam ti nin bo'tal an t'okat abatwále in jutsuy an korneta xi ta' tin ko'ol, u chu'u jun a ót xi kwajlanék chabál. Jachan' na ót, pidhan tin japíb an owtsiktaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal in ówtsík.

² In japiy tám an owtsiktaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal in ówtsík ani kale taja' i paw jelt xan tu kalel ba jun i yejche' jorna. An paw xu kalel ban owtsiktaláb, in jik'wchiy na k'ítsá ani an k'ij.

³ Ba jachan' an paw kale i pich'ich'tsik xu jumumúl ban chabál. Jachan' an pich'ich'tsik pidhan ti awiltaláb jelti an awiltaláb xin ko'ol an dhiniytsik.

⁴ Utsantsik abal yab xata' kin t'ajtsi an ch'ojótsik xi wa'ach ban chabál, ni jun xata' xowa' yaxni' nibal an te'tsik; tokot an atiklábtsik xi yab exólidh bin pík'ib k'al nin exólixtal na Dios.

⁵ Por yab walkantsik kin chemdha' an atiklábtsik, tokot kin yajlombédha' tin nakíl bó' a ích'. An yajal xin jilál tam ka ch'ik'xin jachan' an pich'ich', in junwal jelti an yajal xin ach'ál jun xita' tam ka ch'ik'an k'al jun i dhiniy.

⁶ Jachan' i k'ij, an atiklábtsik ne'ech kin le'na' ka chemech, por yab ne'ech ka chemech; ani maske in lé'tsik t'ajat ka chemech, yab ne'ech ka chemech.

⁷ An pich'ich'tsik in junwal jelti bitsimtsik xi k'wajatich t'ojodh abal an péjéxaláb; bin ók' in ko'oltsik jun xata' xin junwal jelti jun i kwetsotsól k'wajbaxtaláb xi t'ajadh k'al i oro ani nin wal in junwal jelt in wal i iniktsik.

⁸ In ko'oltsik in xi'íl jelt in xi'íl i mímláb ani nin kamab in junwal jelt in kamab i padhum.

⁹ Nin putálíl nin t'u'úl bolidh k'al jun i bolixtaláb xi jelti i pat'ál ani nin kawídh nin suts'úts' in junwal jelt in kawídh yán i karrotsik xu kinoknáb k'al i bitsim tam ne'echtsik adhik abal ti péjéx.

¹⁰ In ko'ol in wéw jelt in wéw i dhiniy ani in ko'ol jeye in ch'ik'axtal. Taja' ba nin wéw, in ko'oltsik i awitaláb kin yajlombédha' an atiklábtsik tin nakíl bó' a ích'.

¹¹ An pich'ich'tsik in ko'ol jun in ok'lékil xi ja'ich an abatwále xi tál ban owtsiktaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal in ówtsík. Jeché' an abatwále, ti káwintaláb ebreo u bijyáb, Abadón ani ti káwintaláb griego u bijyáb, Apolión.

¹² An jidhtal yajtsiktaláb wat'éch, por bél u k'ibel ka wat'ey cháb.

¹³ Tam ti nin akakláb an t'okat abatwále in jutsuy an korneta xi ta' tin ko'ol, u ach'a' jun i káwintaláb xi kale ba che'lam xon ti jiltsidh ch'upitsik xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb. Jeché' xon tu k'wajbáb an pikbantsixtaláb, t'ajadh k'al i oro ani k'wajat tin tamét na Dios.

14 Ani utsan enché' nin akakláb an t'okat abatwále xin ko'ol an korneta k'al jachan' an káwintaláb:

—Ka walka' che'lam an t'okat abatwáletsik xi k'wajat wik'ats bin wál an pulek walja' xin bij Eufrates.

15 Walká tám xi ché' an t'okat abatwáletsik abal kin chemdha' wé'ich junax ch'ejel an atiklábtsik, pos ja'ich ti t'ojodh abal jachan' i ora, jachan' a k'ítsá, jachan' a ích' ani jachan' i tamub.

16 Ani u ach'a' abal láju inik i miyón nin yaníl an soldadojiltsik xi punutsik k'al i bitsim.

17 Anchan' tu chu'u ban xalk'antsixtaláb an bitsimtsik ani xi punattsik taja'. An bitsimtsik ani xi punattsik taja', in ko'ol tin tamét jun i dhabuxtaláb chakni', asul ani mán. An bitsimtsik in ko'ol in ók' jelti padhum ani bin wi', u kalel i k'amal, i paw ani i asufre.

18 Wé'ich junax ch'ejel an atiklábtsik chemdhá k'al jeché' óx an yajtsiktaláb xu kalel bin wi' an bitsimtsik: an k'amal, an paw ani i asufre.

19 Abal nin awital jeché' an bitsimtsik in ko'ol bin wi' ani bin wéw; pos nin wéw jeché' an bitsimtsik, in ko'ol in ók' jelti chan ani k'al tu yajlombédhaxtsik.

20 Por xi jilk'on an atiklábtsik, xi yab chemech k'al jeché'tsik an yajtsiktaláb, yab in jila'tsik kin t'aja' xowa' yab alwa'. Yab in jila'tsik kin k'ak'na' an at'ax ejattalábtsik, an ch'ilabtsik xi t'ajadh k'al i oro, k'al i plata, k'al i bronse, k'al i t'ujub ani k'al i okcha'. Jeché' an ch'ilabtsik, yab u chu'ux, yab u och'ox, nibal u belal.

21 Yab jeye in jila'tsik ti chemdhax, nibal ti dhimk'ax, nibal ti kwé', nibal ti junkunaltsik k'al xi yab in tomtal.

10

An t'okat abatwále xin teykóm an chakam dhutsadh úw

¹ U chu'u tám ti pa'íl walk'i' ba jun i tokow jun i likat t'okat abatwále ani éb in ók', in ko'ol jun i pich'al. Nin wal ch'axixíl jelt a k'ítsá ani nin akantsik in junwal jelti k'amal.

² In teykóm jun i chakam dhutsadh úw weladh, in kuba' nin eját akan ban pujal ani nin k'watab akan ban chabál.

³ Dhájan tám kawidh jelt xan tu dhajnal jun i padhum ani tam ti dhájan, pík'an búkíl an junkil.

⁴ Tam ti pík'nékich búkíl an junkil, ne'chich ku dhutsa' xowa' u ach'a' in ulu, por u ach'a' jun i káwintaláb xi tál walk'i' xi tin utsa' enché':

—Ka ta'pa' chinat xowa' in ulu xi búk an pík'naltaláb ani yab ka dhutsa'.

⁵ An t'okat abatwále xu chu'u kubat ban pujal ani ban chabál, in dhaya' tám t'ek'at nin eját k'ubak

⁶ ani in lej tsubax ulu tin bij xi k'wajat ejat malilíl i k'ij, xin t'ájám an walk'i', an chabál, an pujal ani ejtal xowa' wa'ach taja', in ulu enché':

—Yabich más ne'ech ka owey;

⁷ pos tam kin bajaw xowk'i' nin búkláb an t'okat abatwále kin tuju kin jutsuy an korneta, ne'ech tám ka t'ájanich xowa' yab tejwa' xin ko'ol chal-padh na Dios, jelt xan ti Jajá' tin utsámal nin t'íltsíxiltsik xi k'ál tu t'ójontsáb.

⁸ An káwintaláb xi tál walk'i' xi naná' u ach'ámal, tin tawna' juní ani tin utsa' enché':

—Ki k'ale ani ka téyna' an chakam dhutsadh úw xi weladh, xin teykóm an t'okat abatwále xi k'wajat kubat ban chabál ani ban pujal.

⁹ In k'ale tám ban t'okat abatwále ani u kontsi an ti chakam dhutsadh úw. Jajá' tin utsa' enché':

—Jé' k'wajat ani ka k'apu. Ba na wi' chi'ik ne'ech ka ach'a' jelti an chi'ik, por alk'idh ba na tsukul ne'ech ka ts'a'ikmé.

¹⁰ U bach'k'untsi tám an t'okat abatwále an ti chakam dhutsadh úw ani u k'apu. Ba nu wi', u ach'a' chi'ik jelti an chi'ik, por tam tu k'apúmalich, ts'a'ikmé alk'idh ba nu tsukul.

¹¹ Tin utsa' tám enché':

—Yejat ki k'ale juní ka t'iltsi xowa' in ulal na Dios, yán i bitsowtsik ani i atiklábtsik. Ejtalk'i xan tu káw an atiklábtsik ani ka t'iltsi jeye an pakdha' tak'ix.

11

Xi cháb an óltsixtsik

¹ In pidhan tám jun i lejbaxtaláb xin junwal jelti jun i te' xu lejbaxnáb ani in utsan enché':

—Ki k'ale ka lejbay an atá xon tu k'wajíl na Dios ani xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb ani ka ajay xáy xu k'ak'naxtsik taja'.

² Por yab ka lejbantsi tin elébil an atá xon tu k'wajíl na Dios, pos jachan', pidhnékich an píl iniktsik. Jeché' an iniktsik, ne'ech kin odhbijiy an t'okat bitsow tin nakíl óx i tamub k'al ch'ejel.

³ Ne'ech ku aba' cháb u t'iltsíxil abal ti kin t'ila' tin nakíl óx i tamub k'al ch'ejel, xeketlidhtsik k'al i kodhow k'udhk'um.

4 Jeché' cháb an t'iltsixtsik, ja'ich xi cháb an olibo ani xi cháb in kúb an béla xi k'wajat tin tamét na Dios xin dhabal an chabál.

5 Max u le'náb ka at'ax t'ajtsintsik k'al jun xita', jajá'tsik in káldhál i k'amal bin wi' ani in tsikál k'ál xu tomnaxtsik, pos anchan' ko'ol ka chemech xita'kichk'i xi k'ál tu le'náb ka at'ax t'ajtsintsik.

6 Jeché' an t'iltsixtsik, in ko'ol i awiltaláb abal kin t'aja' ke yab ka ulich i áb tam ka xe'chin ti t'iltsixtsik. In ko'oltsik jeye i awiltaláb abal kin wenk'o an ja' ti xich' ani kin wa'chindha' xowa'kichk'i i yajtsiktaláb teché' ti chabál xáyíl kin le'na'tsik.

7 Por tam kin ok'óch ti t'iltsix jeché' an t'iltsixtsik, ne'ech ka péjeyat k'al an at'ax xi kale ban owtsiktaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal in ówtsik. Ne'ech ka átá ani ne'ech ka chemdhá an t'iltsixtsik.

8 Nin t'u'úl an t'iltsixtsik, ne'ech ka jilk'on kwachatsik junax ch'ejel an yejche' bitsow. Jeché' an yejche' bitsow, ja'ich jelti an bitsow xi Sodoma ani xi Ejipto. Ba jeché' an yejche' bitsow, ja'ich jeye xon ti chemdhá ni Ajátik pajk'idh ban peltsidh te'.

9 Tin nakíl óx a k'ítsá k'al ch'ejel, ne'ech ka chu'tsintsik kwachatsik an tin t'u'úl k'al ejtalk'i an atiklábtsik xi teché' ti chabál ani yab ne'ech kin walka'tsik ka jolyat.

10 Xu k'wajíltsik teché' ti chabál, ne'ech ka kulbétsik t'ajat abal in chu'u chemdhá jeché' an t'iltsixtsik. Ne'ech ka kulbétsik t'ajat, ke asta ne'ech ti ch'éjwálixtsik jún ani jún; pos abal jajá'tsik, jachan' cháb an t'iltsixtsik, in junwal jelti max i yajbédhontaláb.

11 Por tam ti kidhéch óx a k'ítsá k'al ch'ejel, ejdhátsik k'al na Dios. Ch'akaytsik ani jik'eytsik t'ajat ejtal xi k'ál ti chu'tattsik.

12 Xi jeché' cháb an t'íltsixtsik in ach'a' tám jun i kawidh káwintaláb tú' walk'i' xu usnal k'ál enché':
—Ki k'adhiytsik teché'.

K'adhiytsik tám walk'i' ba jun i tokow ani chu'tattsik xita' k'ál ti tomnadh.

13 Támk'i jachan', léwék'in chapik an chabál, julpan jun peje' an bitsow ani chemech buk mil i atiklábtsik k'al tin kwenta abal léwék'in an chabál. An atiklábtsik xi jilk'on, jik'eytsik t'ajat ani in k'ak'na'tsik na Dios xi k'wajat walk'i'.

14 Nin chabtal an yajtsiktaláb, wat'éch, por k'unat i k'ij ne'ech ka tujeý nin oxtal.

Nin búkláb an korneta

15 Tam ti nin búkláb an t'okat abatwále in jutsuy an korneta xi ta' tin ko'ol, ach'atmé i kawidh káwintalábtsik tu walk'i' xin ulal enché':

Xo' in bajúch xowk'i an Ok'óxláb ani an Kristo
ne'ech ti tak'ixich ban chabál xon tu tak'ix
an iniktsik;

ani Jajá' ne'ech ti tak'ix malilíl i k'ij.

16 Xi jun inik ché' an yejcheltsik, xi ta' ti buxutsik bin t'okat k'wajtaltsik tin tamét na Dios, tudhlan kututsik asta chabál, in k'ak'na'tsik na Dios,

17 ani in ulutsik enché':

Tu pidhál ti jalbintsixtaláb, Ok'óxláb,

Dios xi ejtal a ejtawal ka t'aja',

xi k'wajat ejat malilíl i k'ij,

pos a xalk'ámalich na pulek cháp

ani a tujúmalich ta tak'ix.

18 Ejtal an atiklábtsik chakunek,

por in bajúmalich an k'ij xowk'i Tatá' ne'ech ka
 pidhna' an ti yajtsiktaláb,
 xowk'i jeye ne'ech ka lújundha' an chemélomtsik
 ani xowk'i ne'ech ka pidha' na t'íltsíxiltsik xowa' in
 átámal abal ti t'ójontsámaltsik.
 Xowk'i jeye ne'ech ka pidha' xowa' in átámal
 xu dhabalábichtsik k'al Tatá' ani xita' ti
 k'ak'nantsal an ta bij,
 ts'itsik ani pakdha'.

In bajúmalich jeye an k'ij xowk'i ne'ech ka
 k'íbdha'tsik xin at'ax t'ajtsaltsik an chabál.

¹⁹ Japyat tám tú' walk'i' an atá xon tu k'wajíl na
 Dios ani xalk'an nin ta'páb nin lejkontalábil xi ta'
 ti k'wajat ban atá xon ti Jajá' u k'wajíl. Lamk'in
 tám i léy, pík'an i junkil, ach'atmé i káwintalábtsik,
 léwék'in an chabál ani ulich jun i chapik idhidh áb.

12

An mímláb ani an yejche' aknidh chan

¹ Xalk'an tám walk'i' jun i exól púlek: jun i mímláb
 xin ko'ol in xekét jelt a k'ítsá, kubat ba na ích', in
 kojám jun i kwetsotsól k'wajbaxtaláb ani jachan'
 an kwetsotsól k'wajbaxtaláb, in ko'ol lajucháb a ót.

² Jeché' an mímláb, k'wajat kó'odh ani u dhajnal
 abal in ach'álich i ch'uk'uxtaláb, kom ne'chich kin
 wa'chiy an chakam.

³ Xalk'an tám juní walk'i' ít i exól: jun i yejche'
 aknidh chan xi t'unuyich t'ajat k'al in chákní' xin
 ko'ol búk in ók', láju in ich'ám ani in kojám juntsik
 i kwetsotsól k'wajbaxtaláb ba juntsik nin ók'.

⁴ In bodhoy k'al nin wéw wé'ich junax ch'ejel na
 óttsik xi k'wajat walk'i' ani in pet'na' ban chabál.
 Jeché' an yejche' aknidh chan, kubey tin tamét an

mímláb xi wé'ich kin wa'chiy an chakam. In t'aja' anchan' abal in lé' kin k'aptsi an tin chakámil tokot kin wa'chiy.

⁵ An mímláb in wa'chiy jun i chakam kwitól, xi ne'ech kin chapik tak'iy ejtal an atiklábtsik. Tayíl, k'ántsín an tin chakámil ani júntsín ba na Dios xon ti buxúl bin t'okat k'wajtal;

⁶ ani an mímláb ájlách abal ka k'ale ban chabál xon ti yab k'wajtsidh, xon ti t'ojojontsidh k'al na Dios abal ka beletná taja' tin nakíl óx i tamub k'al ch'ejel.

⁷ Wa'chin tám jun i péjéxtaláb tú' walk'i', xon ti an ok'lek t'okat abatwále Miguel ani nin t'okat abatwálejiltsik k'wajay ti péjéx k'al an yejche' aknidh chan. An yejche' aknidh chan ani nin t'ójontsixiltsik péjexin,

⁸ por yab in ejtotsik kin áta' an péjéxtaláb ani nibalich wa'chin ejtidh tú' walk'i' abal jajá'tsik.

⁹ Pet'ná tám eléb an yejche' aknidh chan. Jeché' ja'ich an weje' yejche' chan xu bijyáb ti lej at'ax ani ta Satanás, xin k'ambiyal ejtal an atiklábtsik xi k'wajat ban k'ay'lá. Jajá' ani nin t'ójontsixiltsik, pet'nátsik ban chabál.

¹⁰ U ach'a' tám jun i káwintaláb kawidh tú' walk'i', xu káw in ulal enché':

—Xo' in bajúch xowk'i' na Dios ne'ech kin xalk'a' ke Jajá' nu lo'ox, Jajá' nu tak'ix ani in ko'ol in cháp abal kin t'aja' xowa'kich. In xalk'ámalich jeye ke na Kristo in ko'ol i awitaláb. Pos pet'nadhich eléb an lej at'ax, xi k'al tu walbindháb ni at kidhábtsik akal i k'ij tin tamét ni Diosil.

¹¹ Átadhich k'al ni at kidhábtsik k'al tin kwentak'i' nin xich'ál an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego

xu pikbantsáb na Dios ani k'al tin kwentak'i jeye an tsubaxtaláb xin t'ilámalsik. Yab in ajyámalsik tinbá' maske ka chemdhá tam ti xe'chintsik kin t'íla' jeché' an tsubaxtaláb.

¹² Jaxtám, ki kulbétsik ejtal xi k'wajat walk'i'. Por ich'ojontál a chu'bíltsik xi k'wajat ban chabál ani ban pujal! Pos an lej at'ax pet'nadh asta xon ta k'wajattsik ani u chakúl t'ajat kom in cho'ób abal yabich nakat i k'ij ne'ech ka k'wajaj.

¹³ Tam ti an yejche' aknidh chan in chu'u abal pet'ná chabál, in kajna' an mímláb xin wa'chiyámal an chakam kwitól.

¹⁴ Por an mímláb pidhan cháb tin pakdha' suts'úts' jelti nin suts'úts' i t'íw abal kin ejto ka jumun ani ka k'ale asta ban chabál xon ti yab k'wajtsidh, xon ti yab ka bajwat k'al an yejche' aknidh chan. Taja' ne'ech ka beletná tin nakíl óx i tamub k'al ch'ejel.

¹⁵ In káldha' tám i ja' bin wi' an yejche' aknidh chan abal kin t'aja' jun i walja' ani ka júná k'al an mímláb;

¹⁶ por tolmiyat an mímláb k'al an chabál, pos jak'pin an chabál ani in k'ut'u an walja' xin káldhámal bin wi' an yejche' aknidh chan.

¹⁷ Tam ti an yejche' aknidh chan in chu'u anchan', in chakuntsi t'ajat an mímláb ani k'ale kin péjey nin kidhtal an mímláb. Jeché' nin kidhtaltsik an mímláb, ja'ich xin t'ajálsik xowa' in ulal nin tak'ixtal na Dios ani in wewkómstsik an tsubaxtaláb xin t'ilámal na Jesukristo.

13

Xi cháb an at'ax

¹ In kubey bin wál an pujal ani u chu'u ti kalel ban pujal jun i at'ax xin ko'ol búk in ók' ani láju in ich'ám. Ba juntsik in ich'ám in ko'ol juntsik i kwetsotsól k'wajbaxtaláb ani bin ók'tsik in ko'ol jun i odhbijixtaláb abal a Dios.

² Jeché' an at'ax xu chu'u, in junwal jelti padhum ani nin akan, in junwal jelt in akan i oso. An yejche' aknidh chan, in wat'bantsi jeché' an at'ax ti chápláb ani ti k'wajtaláb xi jajá'wi'ik in ko'ol. In pidha' jeye ti awitaláb púlek.

³ Ba jun in ók' jachan' an at'ax, in ko'ol jun i ch'ojbédhaxtaláb xi jelti max ne'ech ka chemdhá k'ál; por jachan' an ch'ojbédhaxtaláb jeldhantsat ani ejtal an atiklábtsik xi k'wajat ban k'ay'lá, labantsik ani in wéwna' an at'ax.

⁴ K'ak'ná an yejche' aknidh chan xin pidhámal ti awitaláb jachan' an at'ax ani k'ak'ná jeye an at'ax. Enché' tin ulutsik:

—¿Jita' wa'ach in junwal jelti jeché' an at'ax ani jita' ne'ech kin ejto kin tomna'?

⁵ Walká jeye kin ulu an at'ax ejtal xowa' yab alwa' ani i odhbijixtaláb abal a Dios ani kin kó'oy i awitaláb tin nakíl óx i tamub k'al ch'ejel.

⁶ Anchan' tin t'aja', in odhbijiy na Dios, in odhbi-jtsi xon tu k'wajl na Dios ani in odhbijiy jeye ejtal xi k'wajattsik walk'i'.

⁷ Walká kin péjey xu dhabalábichtsik k'al na Dios ani kin áta'tsik. Pidhan ti awitaláb abal kin tak'iy ejtal an kidhtalábtsik, an bitsowtsik ani an atiklábtsik xi k'e'etich k'e'etich i káwintaláb in ko'oltsik.

⁸ Jachan' an at'ax, k'ak'ná k'al ejtalk'i xu k'wajltsik ban chabál xi yabtsik k'wajat dhutsadh

nin bij asta ti tujenek an k'ay'lá bin dhutsadh úwil an Ajátikláb. Jeché' an Ajátikláb, ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios ani ja'ich jeye xi chemdhá.

⁹ Max jun xita' in ko'ol in och'oxtal alwa', kin exbay.

¹⁰ Xita' in ne'dhál k'e'et ti wik'nél, ne'ech jeye ti wik'nél. Ani xita' u chemdhax k'al i machét, k'al i machét jeye ne'ech ka chemdhá. Teché'ich ti ne'ech ka xalk'an max tsubax lejtal tu belom ani max ne'ech kin kuxuy ejtal xowa'kich xu dhabalábichtsik k'al na Dios.

¹¹ Tayíl u chu'u juní ít i at'ax xi k'wajat ti kalel ban chabál. Jeché' an at'ax, in ko'ol cháb in ich'ám jelt in ich'ám i borrego, por u káw jelti jun i yejche' aknidh chan.

¹² In ko'ol jeye ejtal an awiltaláb jelti xin ko'ol xi jidhtal an at'ax ani in t'ajál ka k'ak'ná an jidhtal at'ax k'al ejtal xu k'wajíltsik ban chabál. Jeché' an jidhtal at'ax, ja'ich xi jeley k'al an ch'objédhaxtaláb xin ko'olwi'ik.

¹³ In t'ajál jeye i pakdha' labidh exól tin tamét an atiklábtsik ani asta in t'ajál ka kwajlan chabál i k'amal xi tál walk'i'.

¹⁴ K'al jeché' an exóltsik xu walkáb kin t'aja' tin tamét xi jidhtal an at'ax, in k'ambiyal xu k'wajíltsik ban chabál ani in utsál kin t'ajtsi jun in ch'ilábil jachan' an at'ax xin ko'olwi'ik jun i ch'objédhaxtaláb bin ók' ani jeley.

¹⁵ Nin chabtal an at'ax, pidhan ti awiltaláb kin ejdhantsi tin ch'ilábil an jidhtal at'ax abal ka káwin ani kin t'aja' ka chemdhá ejtal xi yab u k'ak'náb k'ál.

¹⁶ Ani yab tokot já'k'i jeché' in t'aja', in t'aja' jeye ke ejtalk'i, ts'itsik ani pakdha', xi tumínladhtsik ani xi ch'ojontálsik, xu jolibtsik ani xi yaba', ka k'wajbantsattsik jun i exól bin eját k'ubak o bin pík'ib.

¹⁷ Ani ke yab xita' kin ejto ti ch'a'um nibal ti nújul max yab in ko'ol an exól o nin bij an at'ax o nin ajumtal nin bij.

¹⁸ Jeché' in lé' t'ajat i chalpadhtaláb; xita' xin exbaya, kin exbantsi tin ajumtal nin bij an at'ax. Nin ajumtal nin bij, jayéchk'i an ajumtaláb xin éynál an iniktsik. Nin ajumtal ja'ich jeché': akak i bo' inik k'al ox inik akak.

14

Nin ajatlábil xi buk inik che' mil atiklábtsik

¹ Tayíl u tela' juní ani u chu'u kubúl ban ch'én xu bijyáb Sión an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios. Tá' ti k'wajat k'al Jajá' buk inik che' mil i atiklábtsik xin ko'ol dhutsadh bin pík'ib nin bij an Ajátikláb ani nin bij nin Táta'.

² Tayíl u ach'a' jun i káwintaláb xi tál walk'i', xin junwal jelt xan tu bososól yán i walja' ani jelt xan tu jululúl kawidh i junkil. In junwal jelti tam yán xita' in t'enyal i són.

³ In ajatnálsik jun i ít ajatláb tin tamét an t'okat k'wajtaláb, tin tamét xi ta' ti k'wajat ché' ejattsik ani tin tamét an yejheltsik. Yab xita' in ejtawal kin wit'a' jeché' an ít ajatláb, tokot xi buk inik che' mil xi k'wajattsikwi'ik jeye ban chabál ani xo' lo'odhich.

⁴ Jeché' ja'ich xi yabtsik in k'ak'námal i ch'ilabtsik, t'okattsik ani in wéwnálsik an Ajátikláb

xontik'i ka k'ale. Lo'odhichtsik ban atiklábtsik abal ka k'wajay jelti jidhtal walíláb abal ka dhabalnájichtsik k'al na Dios ani k'al an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios.

⁵ Yabtsik eltsin ni jun i k'ambixtaláb, t'okattsik tin tamét na Dios.

An óltsixtaláb xin xalk'a' xi óx an t'okat abatwáletsik

⁶ U chu'u tám jun i t'okat abatwále ti jumumúl ch'ejel walk'i' ani ta' tin ko'ol an alwa' t'ilab xi yab in ko'ol in ok'ontal abal kin óltsi xu k'wajíltsik ban chabál, ejtal an kidhtalábtsik, an bitsowtsik ani an atiklábtsik xi k'e'etich k'e'etich i káwintalábtsik in ko'ol.

⁷ Ani kawidh in ulal enché':

—Ka jik'na'tsik na Dios ani ka k'ak'na', pos in bajúch an k'ij xowk'i ne'ech ti lújundhax. Ka k'ak'na'tsik xin t'ajámal an walk'i', an chabál, an pujal ani xon tu kaleltsik an ja'.

⁸ Tin kuxmats, tsích juní ít i t'okat abatwále xin ulu enché':

—Kwajlanich, kwajlanich an yejche' bitsow xin bij Babilonia abal junkunék k'al ejtal an atiklábtsik abal kin t'aja' xowa'kich xi yab alwa'.

⁹ Tayíl káwin juní jun i t'okat abatwále xi ja'ich in oxtal ani in ulu kawidh enché':

—Max jun xita' kin k'ak'na' an at'ax, kin k'ak'nantsi an tin ch'ilábil ani kin walka' ka k'wajbantsat an ti exól bin pík'ib o bin k'ubak,

¹⁰ ko'ol kin ach'a' an k'ak'adh yajtsiktaláb xi ne'ech kin pidhna' na Dios, xin ko'olich t'ojojodh. Ne'ech ka yajlombédhátsik k'al i k'amal ani i asufre tin tamét nin t'okat abatwálejiltsik na Dios ani tin

tamét an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios.

¹¹ An paw xu kalel xon ti ne'ech ka yajlombédhátsik, yab jayk'i ne'ech kin kó'oy in ok'ontal. Akal i k'ij yab jayk'i ne'ech ka koyóch kin ach'a'tsik an yajtsiktaláb xin k'ak'nálsik an at'ax ani nin ch'ilábil o xin ko'oltsik nin exólixtal an at'ax.

¹² Teché'ich ti ne'ech ka xalk'an max tsubax lejtal ti ne'ech kin kuxuy ejtal xowa'kich, xu dhabalábichtsik k'al na Dios, xi yabtsik in ch'ikat t'ajtsal tin tak'ixtal ani xin belátsik na Jesús.

¹³ U ach'a' tám jun i káwintaláb xi tál walk'i' xi tin utsál enché':

—Ka dhutsa' jeché': “K'ijidh t'ajat xi xo' ani tayíl ka chemechtsik in belál an Ajátikláb.”

An T'okat Ejattaláb in ulu enché':

—Ani', pos ne'ech ka koyóchich kin t'ójontsi na Dios teché' ti chabál ani ejtal xowa' in t'ajámaltsik abal na Dios, ne'ech kin chu'utsik.

An pitmách uba xi t'ajan ban chabál

¹⁴ U tela' tám ani u chu'u jun i dhak tokow; bin éb an dhak tokow, ta' ti buxúl jun i inik. Jeché' an inik, in kojám jun i kwetsotsól k'wajbaxtaláb xi t'ajadh k'al i oro ani in teykóm jun i k'uch'úl wi'idh pat'ál.

¹⁵ Kale tám jun i t'okat abatwále ban atá xon tu k'wajíl na Dios ani in utsa' kawidh enché' xi ta' ti buxúl bin éb an tokow:

—Ka éyna'ich an k'uch'úl wi'idh pat'ál ani ka kotsích tin walíl an t'ayabláb; pos in bajúch an k'ij ani an walíláb xi wa'ach ban chabál, yejnekich. An atiklábtsik xin belámal na Jesukristo, ja'ich jelti an walíláb xi ne'ech ka junkuwat.

16 Xi ta' ti buxúl bin éb an tokow, in éyna' tám nin k'uch'úl wi'idh pat'álil ani in junku nin walíl an t'ayabláb xi wa'ach ban chabál.

17 Kale tám juní ít i t'okat abatwále tú' walk'i' ban atá xon tu k'wajíl na Dios in teykóm jeye jun i k'uch'úl wi'idh pat'ál.

18 Kale jeye k'e'et i t'okat abatwále xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb, xin ko'ol i awitaláb k'al i k'amal. Jeché' an t'okat abatwále, in utsa' kawidh enché' xin teykóm an k'uch'úl wi'idh pat'ál:

—Ka éyna'ich an k'uch'úl wi'idh pat'ál ani ka kotsích tin walíl an uba xi wa'ach ban chabál, pos an walílab wejnekich.

19 An t'okat abatwále in éyna' an k'uch'úl wi'idh pat'ál, in kotsi tin walíl an uba xi wa'ach ban chabál ani in baliy ba jun i yejche' balixtaláb abal ka wat'yat. Anchan' jelt xan ti ne'ech ka t'ajtsin an atiklábtsik k'al na Dios tam ka abtsin an ti k'ak'adh yajtsiktaláb.

20 An uba yab wat'yat taja' ban bitsow, eléb bitsow ti wat'yat. Ban yejche' balixtaláb kale i xich', nin ówtsík an xich' in bajaw asta bin wi' an bitsim ani nin ch'ikwél, óx i bo' inik i kilómetro.

15

An t'okat abatwáletsik k'al xi búk an k'ak'adh yajtsiktaláb xin tin ok'ontal

¹ U chu'u juní walk'i' jun i exól púlek ani labidh: u chu'u búk i t'okat abatwáletsik xin tsi'dhál xi búk an k'ak'adh yajtsiktaláb xi tin ok'ontal, pos k'al jachan', k'ál tu ok'nalich nin chákub na Dios.

² U chu'u jeye jun xata' xin junwal jelti pujal xi jáyk'i i lam xuk'udh k'al i k'amal. Tin wál jeché',

ta' ti kubutsik in teykóm i són xi pidhnéksik k'al na Dios, xi yabtsik in k'ak'námal an at'ax, yab in k'ak'nantsámal tin ch'ilábil nibal in walkámaltsik ka k'wajbantsat tin ajumtal nin bij an at'ax.

³ Ani in ajatnálsik nin ajatlábil na Moisés nin t'ójontsixel na Dios ani nin ajatlábil jeye an Ajátikláb xin ulal enché':

Pakdha' ani labidh t'ajat xowa' a t'ajámal,

Ok'óxláb, Dios xi ejtal a ejtawal ka t'aja';

lujat ani tsubax ejtal xowa' a t'ajál,

Pulek Tak'íxal an atiklábtsik.

⁴ ¿Jita' yab ne'ech ti ki jik'na', Ok'óxláb?

¿Jita' yab ne'ech ti ki k'ak'nantsi an ta bij?

Pos tokot Tatá' ni t'okat,

ne'ech ka tsích ejtal an atiklábtsik ani ne'ech ti ki k'ak'na',

pos xalk'anékich abal ejtal xowa' a t'ajámal, lujat t'ajat.

⁵ Tam ti wat'éch jeché', u tela' ani u chu'u tú' walk'i' ti japyat an altá xon ti k'wajat ta'padh an lemdha' t'ujub xon ti dhutsadh an tak'ixtaláb.

⁶ Ba jeché' an altá, taja' ti kale xi búk an t'okat abatwáletsik xin tsi'dhálsik xi búk an k'ak'adh yajtsiktaláb. Jeché' an t'okat abatwáletsik, xeketlidhtsik k'al i alwa' t'okat k'udhk'um xi ch'axixíl ani in wik'ímtsik tin tamét i wik'axtaláb xi t'ajadh k'al i oro.

⁷ Jún ti éb xi ché' ta' ti k'wajattsik ejat, in pidha' tám xi búk an t'okat abatwáletsik juntsik ti lejab xi t'ajadh k'al i oro ts'utsat k'al an k'ak'adh yajtsiktaláb xi ne'ech kin pidhna' na Dios xi k'wajat ejat malilíl i k'ij.

⁸ An altá xon ti kaletsik xi búk an t'okat abatwále, ts'utsich k'al i paw xi tál bin labidh t'okát ani

bin cháp na Dios. Yab xita' in ejtawal ka ochich ba jeché' an altá, asta ka ok'on ok'ox xi búk an k'ak'adh yajtsiktaláb xi ta' tin ko'ol xi búk an t'okat abatwáletsik.

16

An lejabtsik xon ti balidh an k'ak'adh yajtsiktaláb

¹ U ach'a' tám jun i káwintaláb kawidh xi kale ban altá xon ti kalnek xi búk an t'okat abatwáletsik ani utsan enché' xi jeché' búk an t'okat abatwále:

—Ki k'aletsik ani ka jolo ban chabál an k'ak'adh yajtsiktaláb xi k'wajat balidh ba xi búk an lejab. Jeché' an k'ak'adh yajtsiktaláb, ja'ich xi tál ba na Dios.

² K'ale xi jidhtal an t'okat abatwále ani in jolo an k'ak'adh yajtsiktaláb xi ta' ti k'wajat balidh ban lejab. Tam ti an t'okat abatwále in t'aja' jeché', ejtal an atiklábtsik xin ko'ol nin exólixtal an at'ax ani in k'ak'nantsal an tin ch'ilábil, in kó'oytsik i at'ax t'ít' xi yab u jelél ani yajtsik.

³ Xin chábláb an t'okat abatwále in jolo ban pujal xowa' ta' ti balidh ban lejab ani an ja' wenk'on ti xich' jelt in xich'ál i chemélom. Ejtal xowa'kich xi ta' ti k'wajat ejat ban ja', chemechtsik.

⁴ Xin óxláb an t'okat abatwále in jolo ban walja'tsik ani xon tu kaleltsik an ja' xowa' ta' ti balidh ban lejab ani an ja'tsik xi wa'ach taja' wenk'on ti xich'.

⁵ U ach'a' tám tin ulu enché' an t'okat abatwále xin belkóm an ja':

—Ok'óxláb, i lujat t'ajat abal anchan' ta t'aja', t'okat Ok'óxláb, xi k'wajat ejat malilíl i k'ij.

⁶ Kom in chemdhámalsik xu dhabalábich k'al Tatá' ani na t'íltsíxltsik jeye, xo' a t'ajámalichtsik kin uch'a' i xich', pos anchan' tin tomnál ka t'ajtsintsik.

⁷ U ach'a' jeye ti káwin jun xita' asta xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb xin ulu enché':

—Ani'ich Ok'óxláb, Dios xi ejtal a ejtawal ka t'aja', Tatá' i lújundhax in tsubtalk'i ani in lujtalk'i.

⁸ Xin ché'láb an t'okat abatwále in jolo ba na k'ítsá xowa' ta' tin ko'ol balidh ban lejab ani pidhan ti awiltaláb na k'ítsá kin tsika' an atiklábtsik k'al i k'amal.

⁹ Ejtal an atiklábtsik tsikantsik t'ajat, por yab in jila'tsik kin t'aja' xowa' yab alwa'. Yabtsik in k'ak'na' na Dios xin ko'ol i awiltaláb ba jeché' an k'ak'adh yajtsiktalábtsik, in odhbijiy tokot.

¹⁰ Xin bó'láb an t'okat abatwále in jolo bin k'wajtal an at'ax xowa' ta' tin ko'ol balidh ban lejab ani jik'wchin xon tu tak'ix an at'ax. An atiklábtsik in k'at'waltsik nin lek'áb k'al i yajal,

¹¹ por nibal anchan' yab in jila'tsik kin t'aja' xowa' yab alwa'. In odhbijiytsik tokot na Dios xi k'wajat walk'i' k'al tin kwenta an yajal xin ach'álsik ani k'al an t'ít' xin ko'oltsik.

¹² Nin akakláb an t'okat abatwále in jolo ban yejche' walja' Eufrates xowa' ta' tin ko'ol balidh ban lejab ani an ja' xi ta' ti k'wajat taja', dhikey abal ka t'ájan jun i bél ani ka wat'ey taja' an pakdha' tak'ix xi tál in lujtal xon tu kalel na k'ítsá.

¹³ U chu'u tám ti kalel bin wi' an yejche' aknidh chan, bin wi' an at'ax ani bin wi' an k'ambix t'íltsix, óx i at'ax ejattalábtsik xin junwal jelti k'wa'.

¹⁴ Jeché' ja'ich in ejattal i at'axtsik xin ejtawal kin t'aja' i labidh exólsik. Ani kaletsik kin junku

ejtal an pakdha' tak'ix xi k'wajat ban chabál abal ti péjéxtsik tam kin bajaw an k'ij k'al na Dios xi ejtal in ejtawal kin t'aja'.

¹⁵ “Ka ach'a'tsik, Naná' ne'ech kin tsích jun jik'towále jelti jun i kwé'. K'ijidh t'ajat abal xita' ku ela' tin belál ani t'okat nin ejattal, pos yab ne'ech ku ela' jelti max chilim ani yab ne'ech ka tidhebé.”

¹⁶ Ani junkuwat an pakdha' tak'ix ban ch'én xu bijyáb Armajedón.

¹⁷ Nin búkláb an t'okat abatwále in jolo al ik' xowa' ta' tin ko'ol balidh ban lejab ani ach'atmé jun i kawidh káwintaláb ban atá xon ti k'wajat nin t'okat k'wajtal na Dios xin ulu enché':

—Ok'onich ti t'ájnal.

¹⁸ Tujej tám ti lamk'il i léy, ach'atmé i káwintalábtsik, pík'an i junkil ani léwék'in chapik an chabál jelt xan ti yab jayk'i léwék'nék asta ti wa'chinék an atiklábtsik ban chabál.

¹⁹ An yejche' bitsow pejkan ti óx i peje' ani an bitsowtsik xi ban k'ay'lá, julpan. Na Dios in chalpay an yejche' bitsow xin bij Babilonia abal kin t'aja' kin wat'na' ejtal an k'ak'adh yajtsiktaláb xin abtsi k'al nin chákub.

²⁰ Ejtal an ts'itsik chabál xi k'wajat ba ja', k'ibchon ani an ch'éntsik, yab elan.

²¹ Ulich jeye i pakdha' idhidh áb xon ti k'wajat an atiklábtsik. Nin álém juntsik an idhidh áb, chab inik xóna' i kilo. An atiklábtsik in odhbijiy na Dios k'al tin kwenta an k'ak'adh idhidh áb, pos jeché', ja'ich jun i yejche' k'ak'adh yajtsiktaláb.

17

Bijtsin abal ne'ech ka k'ale ban k'ibeltaláb an

atíklábitsik xu k'wajíl ban yejche' bitsow Babilonia

¹ Tsích tám jún ti éb xi búk an t'okat abatwáletsik xi ta' tin ko'oltsik xi búk an lejab ani tin utsa' enché':

—Jala' ani ne'ech tu óltsi an ti yajtsiktaláb xi ne'ech kin bach'u an yejche' bitsow Babilonia. Jeché' an bitsow, in junwal jelti jun i junkux inik uxum, xi buxúl tin éb yán i ja'.

² Jelti jun i junkux inik uxum, anchan' jeye ti junkunék jeché' an bitsow k'al an pakdha' tak'ix xi k'wajat ban chabál abal kin t'aja'tsik xowa' yab alwa'. Ani an atíklábitsik xi k'wajat ban chabál uk'pindhátsik jeye k'al an walastaláb xin t'ajátsik jeché' an bitsow ani an pakdha' tak'ix.

³ Ban xalk'antsixtaláb xi tin pidha' ku chu'u an T'okat Ejattaláb, in júná k'al an t'okat abatwále ban chabál xon ti yab k'wajtsidh. Taja', u chu'u jun i uxum punat ba jun i at'ax xi t'unuyich t'ajat k'al in chákní'. Jeché' an at'ax, in ko'ol búk in ók', láju in ich'ám ani in ko'ol dhutsadh ba putálk'i in t'u'úl i odhbijixtalábitsik abal a Dios.

⁴ Jeché' an uxum xeketlidh k'al i k'udhk'um xi t'unuyich t'ajat k'al in chákní' ani in ko'ol in k'wajbaxtal xi t'ajadh k'al i oro, xi t'ajadh k'al i labidh t'ujubtsik ani k'al i perlatsik. In teykóm jun i lejab xi t'ajadh k'al i oro ts'utsat k'al xowa' in at'ál na Dios ani k'al an at'axtaláb xin t'ajámal an uxum.

⁵ In ko'ol jeye dhutsadh bin pík'ib jun i bijláb xi yab t'ajat exbantál: “An yejche' bitsow Babilonia, xi k'wajat jelti nin nána' an junkux inik uxumtsik ani xowa' at'ax teché' ti chabál.”

⁶ Tayíl u chu'u abal jachan' an uxum jelti max u itel k'al nin xich'ál xi chemdhatstsik xu dha-

balábichtsik k'al na Dios ani xin t'ilámalsik na Jesús. Tam tu chu'u jeché', in laban t'ajat.

⁷ Tin utsa' tám enché' an t'okat abatwále:

—¿Jant'ók'i ta labnék? Ne'ech tu óltsi xant'éy in lé' kin ulu jeché' an uxum ani an at'ax xin púnúm, xin ko'ol búk in ók' ani láju in ich'ám.

⁸ An at'ax xa chu'u, ja'ich jún xi ejatwi'ik, por xo' yabich; por bék'i ne'ech ka kale ban owtsiktaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal in ówtsík abal ka pet'nájich ban k'ibeltaláb. Xu k'wajílsik ban chabál, xi yabt-sik k'wajat dhutsadh nin bij ban dhutsadh úw xon ti k'wajat dhutsadh nin bij xi ne'echtsik kin bach'u an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal, ne'ech ka labantsik tam kin chu'u jachan' an at'ax xi ejatwi'ik ani xo' yabich ejat, por ezech juní. Jeché' an atiklábtsik, yab k'wajat dhutsadh nin bij ban dhutsadh úw, asta tam ti tujenek an k'ay'lá.

⁹ Jeché' k'wajat jun xata' abal xita' kin ejto kin exbay: Xi búk in ók' an at'ax, in lé' kin ulu búk i ch'éen xon ti buxúl jachan' an uxum;

¹⁰ ani in lé' jeye kin ulu búk i pakdha' tak'ix. Bó' xi jachan' an pakdha' tak'ix ok'nékich ti tak'ix, jún, ja'ich xi xo' k'wajat ti tak'ix ani xi jún, yabél in bajúmal an k'ij xowk'i ne'ech ti tak'ix. Por tam ka tak'xinich xi bél u k'ibel, yab ne'ech ti tak'ix nakat i k'ij.

¹¹ An at'ax xi ejatwi'ik ani xo' yabich, ja'ich in waxikláb an pakdha' tak'ix; ani ja'ich jeye jún ti éb xi búk an tak'ixtsik xi ne'ech ka pet'ná ban k'ibeltaláb.

¹² Xi láju in ich'ám an at'ax xa chu'úmal, in lé' kin ulu láju i pakdha' tak'ix xi yabél in tujúmal ti tak'ix; por ne'ech ka pidhan ti awiltaláb abal ti tak'ix jun

ora, jelt xan tu tak'ix an pakdha' tak'ix. Ne'ech ti tak'ixtsik junax k'al an at'ax.

¹³ Jeché' láju an pakdha' tak'ix, junini' tin ko'oltsik nin chalab ani ne'ech kin wat'bantsitsik an at'ax an ti chápláb ani an ti awiltaláb xi jajá'tsik in ko'ol.

¹⁴ Ne'ech ti péjéxtsik k'al an Ajátikláb xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios, por ne'ech ka átátsik k'al an Ajátikláb; pos Jajá', ja'ich in Ajátik an ajátiklábsik ani in Pulek Tak'íxal an pakdha' tak'ix. Xi k'wajattsik k'al an Ajátikláb, kanidhtsik ani takudhtsik k'al a Dios ani lujattsik.

¹⁵ Tin utsa' jeye enché' an t'okat abatwále:

—An ja' xa chu'úmal, xon ti buxúl jachan' an uxum, i bitsowtsik, yán i atiklábtsik ani i atiklábtsik xi k'e'etich k'e'etich i káwintalábtsik in ko'ol.

¹⁶ Xi láju an ich'amtsik xa chu'u ani an at'ax, ne'ech ka pojká k'al jachan' an uxum ani ne'ech ka jilan walbadh ani chilim. Ne'ech ka k'aptsin an tin t'u'úl ani ne'ech ka tsikan.

¹⁷ K'wajbantsidhtsik bin ejattal k'al na Dios abal kin t'aja'tsik xowa' Jajá' in lé'. In t'ajámstik i káw abal kin pidha' ti awiltaláb an at'ax ka tak'xin asta ka t'ájan xowa' in ulúmal na Dios.

¹⁸ An uxum xa chu'u, ja'ich an yejche' bitsow xin tak'yal an pakdha' tak'ix xi k'wajat ban chabál.

18

Pakwat an yejche' bitsow Babilonia

¹ Tam ti wat'éch jeché', u chu'u juní jun i t'okat abatwále ti pa'íl walk'i' k'al yantam i awiltaláb ani in tajbay an chabál k'al nin tajáx.

² Ani in ulu kawidh enché':

—Pakwatich, pakwatich, an yejche' bitsow Babilonia, xi wenk'odhich tin k'imá' i at'ax ejat-talábsik, tin chink'ontal xowa'kich i at'ax ejat-talábsik ani tin pák'w i ch'ichintsik xi at'ax.

³ Abal ejtal an atiklábtsik, uk'pindhats k'al an walastaláb xin t'ajál; an pakdha' tak'ix xi k'wajat ban chabál, in wéwnámalsik xowa' yab alwa' in t'ajál ani an nújultsik xi k'wajat ban chabál tumínladhnéksik k'al xowa' in pakwal yab exbadh jachan' an yejche' bitsow.

⁴ U ach'a' tám juní jun i káwintaláb xi tál walk'i' xin ulal enché':

—Ki kaletsik ba jachan' an bitsow, tatá'tsik xi Naná' tu dhabal, abal yab ki walbintsik k'al nin walab nibal ka bach'utsik an k'ak'adh yajtsiktaláb xi ne'ech kin bach'utsik.

⁵ Pos nin walabtsik jachan' an yejche' bitsow, yanenekich t'ajat ani in bajúmalich asta walk'i'. Jaxtám na Dios ti ne'ech kin pidha' ti k'ak'adh yajtsiktaláb abal yanenekich t'ajat ni walab.

⁶ Ka t'ajtsi jachan' an yejche' bitsow aníl'k'i xan tin t'ajtsámal xi k'e'ettsik ani chábíl ti ka t'ajtsi xowa' in t'ajámal. Chábíl ti ka t'ajtsin an ti yajtsiktaláb xowa' in t'ajtsámalsik k'e'et.

⁷ Kom jajá' in t'ek'ámal t'ajat tinbá' ani k'wajinek xan ti jajá' in le'námal, ka pidhan ti yajtsiktaláb ani ka uk'indhá, pos jajá' in ulal enché' tin itsích: “Teché' in buxúl jelti jun i pulek tak'ix mímláb, yab in chemtsidh nibal ne'ech ku ach'a' i t'e'pintaláb.”

⁸ Jaxtám, junk'i a k'ítsá ti ne'ech kin chu'u ejtal jeché' an k'ak'adh yajtsiktaláb: an chemlá, an t'e'pintaláb ani an k'a'ínab. Ne'ech ka tsikan, pos ejtal in ejtawal kin t'aja' na Dios an Ok'óxláb, xi k'ál

ti bijtsidh xowa' ne'ech kin tamu jeché' an yejche' bitsow.

⁹ An pakdha' tak'ix xin wéwnámalsik xowa' yab alwa' in t'ajál jachan' an bitsow ani k'wajineksik xan ti jajá'k'itsik in kulbetnámal, ne'ech kin uk'intsi ani ne'ech kin t'e'pintsi tam kin chu'tsi an tin pawil tam exom ti t'a'íl.

¹⁰ Ne'ech kin ów tela'k'i abal in jik'nálsik an yajtsiktaláb xi exom in tamwal jeché' an yejche' bitsow ani ne'ech kin ulutsik enché':

—¡Ch'ojontál in chu'bíl jeché' an yejche' bitsow Babilonia xi likat t'ajat! Pos júnk'i a k'ítsá ti pidhan ejtal xowa' bijtsidh ne'ech kin tamu.

¹¹ An nújultsik xi k'wajat ban chabál, ne'ech kin uk'intsi ani kin t'e'pintsi jeché' an bitsow abal yabich ne'ech ka wa'chin xita' k'ál ti ka ch'ay'tsintsik an tin nujwál.

¹² Xowa' in nujwaltsik, ja'ich an oro, an plata, an labidh t'ujubtsik, an perla, an alwa' k'udhk'umtsik xi biliy, an k'udhk'um xi t'ajadh k'al i seda, xi chakni' ani xi t'unuyich t'ajat k'al in chákni'. Ejtal jeye an te'tsik xi niwiy, ejtal xowa' t'ajadh k'al i marfíl, xowa' t'ajadh k'al i te'tsik xi labidh. Xowa' t'ajadh jeye k'al i pat'ál xin bij bronse ani k'al i t'ujub xin bij mármol.

¹³ In nujwaltsik jeye i kanela, xowa'kich i ch'ojólsik xi niwiy, i ikob, i mirra, i niwiytalábsik, i yajtsik uxnél, i aséyte, i trigo xi che'edh ani xi putdha'. In nujwaltsik jeye i ko'nélsik xu kitandháb, i borregotsik, i bitsim, i karreta ani in nujwaltsik jeye i iniktsik abal ti jolib.

¹⁴ Ne'ech kin utsa'tsik enché' jachan' an yejche' bitsow:

—Ejtal xowa' a kulbetnál, xo' yabich a ko'ol ani ejtal xowa' alwa' ani labidh xa kó'yámal, xo' yabich más jayk'i ne'ech ka kó'oy.

¹⁵ An nújultsik xin nujúmal ejtal jeché' ani tumínladhnéksik abal nújlámadhtsik ba jeché' an yejche' bitsow, ne'ech kin ów tela'k'i abal in jik'nálsik an yajtsiktaláb xi exom in tamwal jeché' an yejche' bitsow, ne'echtsik kin uk'intsi ani kin t'e'pintsi.

¹⁶ Ne'ech kin ulutsik enché':

—¡Ch'ojontál in chu'bíl jeché' an yejche' bitsow! Xin junwalwi'ik jelti jun i mímláb xi xeketlidh k'al i alwa' k'udhk'um xi biliy ani chakni', ani xi t'unuyich t'ajat k'al in chákni'. Xin ko'ol jeye i k'wajbaxtaláb xi t'ajadh k'al i oro, k'al i labidh t'ujubtsik ani k'al i perla;

¹⁷ ¡abal júnk'i a k'ítsá ti k'ibchon ejtal xowa' ka-jbidh in jalbíl xin ko'olwi'ik!

Ejtal xu beldhomtsik an ti pakdha' tan, an bitsówlomtsik xi ne'ech ban tan, xu t'ojnaltsik ban tan ani ejtal xu t'ojnaltsik ban pujal, ówmétsik.

¹⁸ Tam tin chu'tsitsik an tin pawil jeché' an yejche' bitsow tam ti exom ti t'a'íl, in ulutsik kaw-idh enché':

—¿Jowa' bitsow wa'ach xi ne'ech kin junu jelti jeché' an yejche' bitsow?

¹⁹ In mujtsitsik ti pojodh in ók' abal kin xalk'a' ke u t'e'pinaltsik, uk'intsik, t'e'pintsik ani in ulutsik kawidh enché':

—¡Ch'ojontál in chu'bíl jeché' an yejche' bitsow! Pos k'al an tumín xi wa'achwi'ik taja',

tumínladhnéksik xin ko'ol an pakdha' tan ban pu-jal. ¡Ani júnk'i a k'ítsá ti pakwat jeché' an yejche' bitsow!

²⁰ Por tatá'tsik xi k'wajat walk'i, xi dhabalábichtsik k'al na Dios, abatwáletsik ani t'íltsixtsik, ki kulbétsik k'al tin kwenta xowa' in tamu jeché' an yejche' bitsow, pos na Dios in t'aja'ich kin jalbiy xowa' ti t'ajtsámaltsik jeché' an yejche' bitsow.

²¹ Jun i likat t'okat abatwále in dhaya' tám jun i t'ujub, xin junwal jelti jun i yejche' cha' t'ujub, in pet'na' ban pujal ani in ulu enché':

—Anchan' jeye ti ne'ech ka pet'ná an yejche' bitsow Babilonia ani yab más jayk'i ne'ech ka witsiy ka chu'tat.

²² Yab más jayk'i ne'ech ka ach'atmé ba jeché' an yejche' bitsow ti t'enyáb an són, ti jutsyáb an chúl ani an kornetatsik. Nibal más ne'ech ka wa'chin ba jeché' an yejche' bitsow i t'ojnaltsik, nibal ne'ech ka ach'atmé an cha' t'ujub ti che'náb.

²³ Yabich ne'ech ka tajk'an i k'amal ba jeché' an yejche' bitsow, nibal más ne'ech ka ach'atmé ti t'ajnal i ajib jelti xu t'ajnal tam wa'ach i tomkixtaláb. Pos an nújultsik xi nújlamadhtsik tachan', ja'ichwi'ik xi más tumínladhtsik t'ajat xi wa'ach ban k'ay'lá ani a k'ambiyámal ejtal an atiklábtsik k'al na k'ambixtal.

²⁴ Ba jeché' an yejche' bitsow chemdhats xu dhabalábichtsik k'al na Dios, i t'íltsixtsik ani ejtal xi chemdhatstsik ban k'ay'lá.

19

¹ Tam ti wat'éch ejtal jeché', u ach'a' tú' walk'i'

jun i kawidh káwintaláb jelt in káwintal yán i atiklábtsik xin ulal enché':

¡Aleluya! An lo'eltaláb, an labidh t'okattaláb ani an chápláb, ni Diosil in dhabal,

² pos Jajá' in lujtalk'i tu lújundhax ani in tsubtalk'i. In pidha' xowa' in lujyal kin bach'u an yejche' bitsow Babilonia xin junwal jelti jun i yejche' junkux inik uxum.

Jeché' an yejche' bitsow, in walbindhám an atiklábtsik xi k'wajat ban chabál k'al an walastaláb xi jajá' in t'ájamal.

T'ajan kin jalbiy k'al ni Diosil jeché' an yejche' bitsow, nin chemtal nin t'ójontsixiltsik na Dios.

³ In ulutsik jeye enché':

—¡Aleluya! An paw xu bolilíl tam exom ti t'a'íl jeché' an yejche' bitsow, yab jayk'i ne'ech ka kublan ti bolilíl.

⁴ Xi jun inik ché' an yejcheltsik ani xi ché' jeye ta' ti k'wajattsik ejat, tudhlan tám kututsik asta chabál, in k'ak'na'tsik na Dios xi buxúl ban t'okat k'wajtaláb ani in ulaltsik enché':

—¡Aleluya! ¡Anchan' ka t'ájan!

⁵ Ach'atmé tám jun i káwintaláb xi kale ban t'okat k'wajtaláb xin ulu enché':

Ka k'ak'na'tsik ni Diosil,
ejtal tatá'tsik xa t'ójontsal
ani xa jik'náaltsik,
ts'itsik ani pakdha'.

An ajib xi ne'ech ka wa'chin tam an Ajátikláb kin utúch k'al Jajá' an belomtsik

⁶ U ach'a' jeye jelt in káwintal yán i atiklábtsik, jelt xan tu bososól yán i walja'tsik ani jelti tam u pík'nal kawidh i junkil xin ulaltsik enché':

¡Aleluya! In tujúch ti tak'ix an Ok'óxláb, ni Diosil xi ejtal in ejtawal kin t'aja'.

⁷ Ku kulbéch xo', ku k'ijidhméch ani ki k'ak'na' an Ok'óxláb,

pos in bajúmalich an k'ij xowk'i an Ajátikláb ti ne'ech kin utúch k'al Jajá' an belomtsik jelt xan ti jun i kwitól u tomkinalich k'al jun i tsidhan.

An belomtsik, k'wajatich t'ojojodh abal ka k'wajay k'al an Ajátikláb;

⁸ ani pidhnékich ka xeketlin k'al i alwa' k'udhk'um xi biliy, t'okat ani ch'axixíl.

Pos an alwa' k'udhk'um xi biliy, in lé' kin ulu nin lujat xe'chintal xu dhabalábichtsik k'al na Dios.

⁹ Tin utsa' tám enché' an t'okat abatwále:

—Ka dhutsa' enché': “K'ijidh t'ajat abal xita' xi kanidhtsik ban ajib tam an Ajátikláb kin utúch an belomtsik abal ka k'wajách k'al Jajá'.”

Ani tin utsa' jeye enché':

—Jeché' ja'ich tsubax in káwintal a Dios.

¹⁰ In tudhlan tin tamét an t'okat abatwále abal ku k'ak'na', por jajá' tin utsa' enché':

—Yab ka t'aja' anchan'; pos naná' u t'ójontsalk'i neye na Dios jelti tatá' ani na at kidhábsik xin belátsik xowa' in ólnámal na Jesús. Tokotk'i na Dios ka k'ak'na'.

Jachan' an tsubaxtaláb xowa' in ólnámal na Jesús, ja'ich k'ál tu ijtsinal an t'íltsixtsik.

An inik xi punat ban dhak bitsim

11 U chu'u tám jebél an walk'i' ani xalk'an jun i dhak bitsim. Xi ta' ti punat taja', in bij Lujat ani Tsubax, kom Jajá' in lujtalk'i tu lújundhom ani tu péjéx.

12 Nin wal ch'axixíl t'ajat jelti an k'amal, yán i kwetsotsik k'wajbaxtaláb in k'wajbím bin ók' ani ta' tin ko'ol dhutsadh jun i bijláb xi tokotk'i Jajá' in exlál.

13 Xeketlidh k'al jun i xeketláb xi ch'o'odh t'ajat k'al i xich' ani u bijyáb tin Káwintal a Dios.

14 Wewkómte k'al yán i soldadotsik xi tál walk'i', xeketlidhtsik k'al i alwa' k'udhk'um xi biliy, dhakni' ani t'okat ani punutsik k'al i dhak bitsim.

15 Bin wi' u kalel jun i wi'idh machét abal kin t'ak'iy k'ál an atiklábtsik xi k'ál tu tomnáb ani ne'ech ti chapik tak'ix. Jajá' ne'ech kin lújundha'tsik jelt xan tin t'ajál an wát'il uba xin wat'yal k'al in akan ani ne'ech kin t'aja' kin wat'na'tsik an k'ak'adh yajtsiktaláb xi tál bin chákub na Dios xi ejtal in ejtowal kin t'aja'.

16 Ani bin eblidh k'udhk'umil ani bin ch'ejet, in ne'dhál dhutsadh jeché' an bijláb: "In Pulek Tak'íxal i pakdha' tak'ix ani in Ajátik i ajátiklábtsik."

17 U chu'u tám juní jun i t'okat abatwále xi ta' ti kubat ba k'ítsá ani in utsa' kawidh enché' ejtal an ch'ichintsik xi xe'ech ti jumumúl:

—Jala' ani ki junkuntsik abal ta k'apul ban k'apúxnich xi ne'ech kin t'aja' na Dios.

18 Abal ka k'aptsitsik tin t'u'úl i pakdha' tak'ix, i ok'lek soldadotsik ani i likdha' iniktsik. Abal ka k'aptsitsik jeye tin t'u'úl i bitsim ani xi punattsik taja'. Nin t'u'úl jeye i jolibtsik ani xi yaba'; xi ts'itsik ani xi pakdha'.

19 U chu'u tám an at'ax ani an pakdha' tak'ix xi k'wajat ban chabál k'ál nin soldadojiltsik, xi junkunéksik abal kin péjey xin púnúm an dhak bitsim ani nin soldadojiltsik.

20 Yak'wan an at'ax junax k'al jachan' an k'ambix t'iltsix xin t'ajámal i labidh exólsik tin tamét jeché' an at'ax. K'al tin kwenta an exólsik xin t'ajám, an k'ambix t'iltsix in k'ambiyámal xin walkámaltsik ka k'wajbantsat tin exólixtal an at'ax ani in k'ak'nantsámal tin ch'ilábil. An at'ax ani an k'ambix t'iltsix, pet'nátsik ejat ban k'amal xi k'wajat jomomól xuk'udh k'al i asufre.

21 Xi más, chemdhátsik k'al an machét xu kalel bin wi' xin púnúm an dhak bitsim ani ejtal an ch'ichintsik, ajwé k'al nin t'u'úl xi chemdhátsik.

20

Xi mil i tamub

¹ Tayíl u chu'u ti pa'íl walk'i' jun i t'okat abatwále xin tsi'dhál an japixtaláb abal kin japiy an owt-siktaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal in ówtsík ani in teykóm jun i yejche' pat'ál.

² Jeché' an t'okat abatwále in yak'wa' an yejche' aknidh chan, xi ja'ich an weje' chan xu bijyáb ti lej at'ax ani ta Satanás ani in wik'a' k'al an pat'ál tin nakíl mil i tamub.

³ An t'okat abatwále in pet'na' an yejche' aknidh chan ban owtsiktaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal in ówtsík. Taja' tin mapuy ani in pajk'intsi an ti wi'leb abal yabich más kin k'ambiy an atiklábtsik asta ka wat'ey xi mil i tamub. Tayíl, tam ka wat'éch xi mil i tamub, ne'ech ka walká wé' i k'ij.

⁴ U chu'u jeye i t'okat k'wajtalábsik ani buxkan taja' xi pidhantsik ti awiltaláb ti lújundhom. U chu'u jeye nin ejattaltsik xi kotsidhtsik tin ók' k'al tin kwentak'i abal in belátsik xowa' in ólnámal na Jesús. Jajá'tsik yab in k'ak'námal an at'ax, nibal in k'ak'nantsámal an tin ch'ilábil, nibal in walkámaltsik ka k'wajbantsat tin exólixtal an at'ax bin pík'ib o bin k'ubak. U chu'u ke ejechtsik ti ít ani tak'xin tin nakíl mil i tamub junax k'al na Kristo.

⁵ Jeché' ja'ich tin jidhtal ti ejech ti ít an chemélomtsik. Por xi k'e'et an chemélomtsik yab ja' ejechtsik ti ít, asta tam ka wat'éch xi mil i tamub.

⁶ ¡K'ijidh t'ajat ani t'okodhich k'al na Dios, xi ne'ech ka ejech tam ka ejdhá tin jidhtal an chemélomtsik! Jeché'tsik, yabich ja' ne'ech ka chemech tin chabtal. Jajá'tsik ne'ech ti pále' abal na Dios ani abal na Kristo ani ne'ech ka k'wajaytsik ti tak'ix k'al na Kristo tin nakíl mil i tamub.

⁷ Tam ka wat'éch xi mil i tamub, an lej at'ax ne'ech ka walká xon tu kó'yáb balidh,

⁸ ani ne'ech ka k'ale kin k'ambiy ejtal an atiklábtsik xi k'wajat ban k'ay'lá. Ne'ech kin k'ambiy na Gog ani na Magog, ne'ech kin junku an soldadotsik abal ti péjéx. Nin yaníl, in junwal jelti an kidhib xi wa'ach ban pujal.

⁹ K'aletsik putál in ch'ikwél an chabál, in wiliyt-sik xon ti k'wajat xu dhabalábichtsik k'al na Dios ani an bitsow xu k'anidháb t'ajat k'al na Dios. Por pet'nantsattsik ti k'amal k'al na Dios ani ejtal t'a'aytsik.

¹⁰ Ani an lej at'ax, xi k'ál ti k'ambidhtsik, pet'ná ban k'amal xi xuk'udh k'al i asufre, xon ti

pet'nadhtsik an at'ax ani an k'ambix t'iltsix. Taja' ne'ech ti yajlombédhábsik akal i k'ij malilíl i k'ij.

An lújundhaxtaláb tin tamét an yejche' dhak t'okat k'wajtaláb

¹¹ U chu'u tám jun i yejche' dhak t'okat k'wajtaláb ani xi ta' ti buxúl taja'. Tin tamét Jajá', wixk'in an chabál ani an walk'i' ani yab elan ní wé' xon ti ka k'wajbá an chabál ani an walk'i'.

¹² U chu'u an chemélomtsik, ts'itsik ani pakdha', kubutsik tin tamét na Dios. Welan tám an dhutsadh úwtsik ani welan jeye jún xi ja'ich xon ti k'wajat dhutsadh nin bij xi ne'ech kin bach'utsik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. An chemélomtsik, lújundhá k'al tin kwenta xowa' in t'ajámalsik, xantik'i ti k'wajat dhutsadh ba jachan' an dhutsadh úwtsik.

¹³ An pujal in pidhna' an chemélomtsik xi taja' tin ko'ol, an chemlá ani xon tu ulel an chemélomtsik, in pidhna' tsik jeye xi taja' tin ko'ol. Ejtal an chemélomtsik, lújundhá juntsik ti juntsik k'al tin kwenta xowa' in t'ajámal.

¹⁴ An chemlá ani xon tu ulel an chemélomtsik, pet'ná ban k'amal. Jeché', ja'ich nin chabtal an chemlá.

¹⁵ Taja' jeye ti pet'ná xi yabtsik eltsin dhutsadh tin bij xon ti k'wajat dhutsadh nin bijtsik xi ne'ech kin bach'utsik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal.

21

An ít walk'i' ani an ít chabál

¹ U chu'u tám jun i ít walk'i' ani jun i ít chabál; pos an jidhtal walk'i' ani an jidhtal chabál, wixk'in ani yabich wa'chin an pujal.

² Naná', xu bij Juan, u chu'u an t'okat bitsow ti pa'il walk'i' t'ojodh t'ajat, jelti jun i tsidhan xi k'wajat t'ojodh abal ne'ech ti tomkinal. Jeché' an bitsow, ja'ich an ít Jerusalén xi abnadh k'al na Dios.

³ Ani u ach'a' jun i kawidh káwintaláb xi tál walk'i' xin ulu enché':

—Ka tela', na Dios k'wajatich xo' k'al an iniktsik. An iniktsik ne'ech ka k'wajay tin bitsówil na Dios ani Jajá', ne'ech ka k'wajay tin Diosil.

⁴ Ne'ech ka k'wi'tsintsik tin ja'mál nin wal k'al na Dios ani yabich ne'ech ka wa'chin i chemlá, nibal i uk'il, nibal i t'e'pintaláb, nibal i yajal; pos ejtal xowa' xi wa'achwi'ik, wat'éch.

⁵ In ulu tám enché' xi ta' ti buxúl ban t'okat k'wajtaláb:

—Naná' u t'ajál ti ít ejtal xowa'kich.

In ulu jeye enché':

—Ka dhutsa', pos ejtal jeché' xowa' u ulal, tsubax ani awil ka belan.

⁶ Tayíl tin utsa' enché':

—T'ajadhich ti k'wajat. Naná'ich nin tujtal ani nin ok'ontal, xi ok'ox ani tayíl. Xita' u tsikél, ne'ech ku pidha' an ti ja' xu kalel xon tu kalel an ja' xin pidhnál an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal ani yab ne'ech kin jalbiy ni jun xata'.

⁷ Xita' kin kuxuy ejtal xowa'kich k'al Naná' tu kwenta ani yab kin jila' ti kin bela', ne'ech ku pidha' ejtal xowa' u ko'ol; ne'ech kin k'wajay

tin Dios k'al jajá' ani jajá' ne'ech ka k'wajay tu chakámil.

⁸ Por xi jik'elomtsik, xi yabtsik u belom, xi pokantátsik, xu chemdhaxtsik, xu junkunaltsik k'al xi yab in tomtal, xu dhimantsik, xin k'ak'nátsik i ch'ilab ani ejtal xu k'ambixtsik, ne'ech ka k'aletsik ban k'amal xi k'wajat jomomól xuk'udh k'al i asufre. Jeché' ja'ich an chemlá xin chabtal.

An it Jerusalén

⁹ Tsích tám xon tin k'wajat jún ti éb xi búk an t'okat abatwáletsik xi tá'wi'ik tin teykóm jún xi búk an lejab ts'utsat k'al jún xi búk an k'ak'adh yajtsiktaláb xi tin ok'ontal ani tin utsa' enché':

—Jala' ani ne'ech tu óltsi xi ne'ech kin tomikna' an Ajátikláb. Jeché' an Ajátikláb, ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios.

¹⁰ Ban xalk'antsixtaláb xi tin pidha' ku chu'u an T'okat Ejattaláb, an t'okat abatwále tin júna' ba jun i yejche' t'ek'at ch'éni ani tin xalk'antsi an ti yejche' t'okat bitsow Jerusalén xi k'wajat ti pa'íl walk'i' xi tál ba na Dios.

¹¹ Jachan' an bitsow, ch'axixíl k'al nin tajáx na Dios ani nin ch'axixíltal in junwal jelti jun i labidh t'ujub xu bijyáb ti jasje, tajujúl jelti lam.

¹² Malilíl jachan' an bitsow, mapudh k'al jun i mapuxtaláb púlek ani t'ek'at. In ko'ol lajucháb i wi'leb ani ba juntsik an wi'leb, kubutsik juntsik i t'okat abatwále. Ba juntsik an wi'leb, dhut-sadh juntsik i bijláb, xi ja'ich xi lajucháb nin chakámiltsik na Israel.

13 Óx i wi'leb k'wajat in lujtal xon tu kalel na k'ítsá, óx jeye ebál, óx alál ani óx, in lujtal xon tu ochel na k'ítsá.

14 Nin mapúl an bitsow aknidh k'al lajucháb i t'ujubtsik ani ban t'ujubtsik, k'wajat dhutsadh nin bij xi lajucháb nin abatwálejiltsik an Ajátikláb.

15 An t'okat abatwále xi k'wajat ti t'ilom k'al naná', in teykóm jun i lejbaxtaláb xi t'ajadh k'al i oro abal kin lejbay an bitsow, nin wi'lébiltsik ani nin mapúl.

16 An bitsow, ché' in waltsik in ko'ol, nin nakíl ani nin ch'ikwél junax anik'i. An t'okat abatwále in lejbay an bitsow k'al an lejbaxtaláb ani chab mil láju inik i kilómetro ti lejban; nin nakíl, nin t'ek'íl ani nin ch'ikwél, junax anik'i.

17 Tayíl in lejbantsi jeye an tin mapúl, ox inik ché' i metro ti lejban. Jeché' an lejbaxtaláb xin éyna' an t'okat abatwále, ja'ich an lejbaxtaláb xin éynál an iniktsik.

18 An mapuxtaláb, t'ajadh k'al i t'ujub xu bijyáb jaspe ani an bitsow, k'al i mapal oro ti t'ajadh, in junwal jelti jun i lam xi t'okat.

19 Nin akan an mapuxtaláb, labidhmédhats k'al xowa'kich i labidh t'ujubtsik: nin jidhtal, k'al i jaspe; nin chabtal, k'al i safiro; nin oxtal, k'al i ágata; nin che'tal, k'al i esmeralda;

20 nin bo'tal, k'al i ónise; nin akakláb, k'al i kornalina; nin búkláb, k'al i krisólito; nin waxikláb, k'al i berilo; nin beléjuláb, k'al i topasio; nin lájutal, k'al i krisoprasa; nin lajujuntal, k'al i jasinto ani nin lajuchabtal, k'al i amatista.

21 Xi lajucháb an wi'leb, i labidh t'ujubtsik xu bijyáb ti perla; juntsik an wi'leb, k'al juntsik i perla

ti t'ajadh. Ani an pulek bél xi k'wajat ba jachan' an bitsow, t'ajadh k'al i mapal oro jelti lam xi tajujúl.

²² Ba jachan' an bitsow, yab u chu'u ni jun i pulek atá xon tu k'ak'náb na Dios, pos an Ok'óxláb, na Dios xi ejtal in ejtawal kin t'aja', Jajá'ich na k'wajat jelti an atá xon ti Jajá' u k'ak'náb ani an Ajátikláb jeye.

²³ An bitsow yab in yéntsal ka tajbayat k'al a k'ítsá nibal k'al a ích', pos u tajbayáb k'al nin tajáx na Dios ani an Ajátikláb, xi ja'ich jelti an borrego xu pikbantsáb na Dios, ja'ich nu tajaxtaláb.

²⁴ An atiklábtsik xi lo'odhich, ne'ech ka xe'chintsik bin tajáx jachan' an bitsow ani an pakdha' tak'ix xi ban k'ay'lá, ne'ech kin júna'tsik taja' i ch'ejwalixtaláb ani ne'ech kin k'ak'na'tsik na Dios.

²⁵ Nin wil'ébiltsik yab jayk'i ne'ech ka mapyat, pos taja' yab ne'ech ka jik'wchin.

²⁶ Ejtal an atiklábtsik, ne'ech kin júna' taja' i alwa' ch'ejwalixtaláb ani ne'ech kin k'ak'na'tsik na Dios.

²⁷ Yab jayk'i ne'ech ka ochich taja' xowa' yab alwa', xowa' at'ax nibal xu k'ambixtsik. Tokot ne'ech ka ochichtsik taja' xi k'wajat dhutsadh nin bij bin dhutsadh úwil an Ajátikláb. Jeché' an dhutsadh úw, ja'ich xon ti dhutsadh xi ne'ech kin kó'oytsik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal.

22

¹ An t'okat abatwále tin óltsi tám jun i alabél walja' ani an ja' xi wa'ach taja', ja'ich xin pidhnál i xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. Jeché' an

ja', tajujúl jelti lam ani u kalel bin t'okat k'wajtal na Dios ani ban Ajátikláb.

² Junax ch'ejel ban pulek bél xi k'wajat ba jachan' an bitsow ani jun pak'e' jun pak'e' tin walt-sik an walja', taja' ti kubat an te' xin pidhnál an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal, xu walim lajuchábíl ti tamub. Ích' ta ích' u walim ani nin xekéltsik alwa' abal ka jeldhá k'ál an atiklábtsik.

³ Yabich ne'ech ka wa'chin xata' xi bijidh ke ne'ech ka k'ale ban k'ibetaláb. Nin t'okat k'wajtal na Dios ani an Ajátikláb, taja' ne'ech ka k'wajay ba jachan' an bitsow ani ne'ech ka k'ak'ná k'al nin t'ójontsixiltsik.

⁴ Ne'ech ka chu'tat k'al nin t'ójontsixiltsik ani ne'ech kin kó'ontsitsik an tin bij ba nin pí'ib.

⁵ Taja' yab ne'ech ka jik'wchin. Xi ne'ech ka k'wajaytsik taja', yab ne'ech kin yéntsitsik i tajbax-taláb, nibal nin tajáx na k'ítsá. Pos ne'ech ka tajbayattsik k'al na Dios, an Ok'óxláb ani ne'ech ti tak'ixtsik malilí i k'ij.

K'unatich xowk'i ti ne'ech ka tsích na Jesukristo

⁶ Tin utsa' jeye enché' an t'okat abatwále:

—Ejtal jeché' xowa' u ulal, tsubax ani awil ka belan. An Ok'óxláb, na Dios xin ijtsal an t'íltsixtsik, in abnámal nin t'okat abatwálejil abal kin xalk'antsi nin t'ójontsixiltsik xowa' ne'ech ka támun k'unat i k'ij.

⁷ —¡K'unat i k'ij ne'ech kin tsích!

¡K'ijidh abal xita' xin t'ajál xowa' in ulal nin tsubaxtalábil na Dios xi k'wajat dhutsadh ba jeché' an dhutsadh úw!

⁸ Naná', xu bij Juan, u ach'a' ani u chu'u ejtal jeché'. Tam tu ach'ámalich ani u chu'úmalich, in tudhlan tin tamét an t'okat abatwále xi tin xalk'antsámal jeché' abal ku k'ak'na'.

⁹ Por jajá' tin utsa' enché':

—Yab ka t'aja' anchan', pos naná' u t'ójontsalk'i neye na Dios jelti tatá' ani na at kidhábsik an t'iltsix ani ejtal xin t'ajálsik xowa' k'wajat dhutsadh ba jeché' an dhutsadh úw. Tokotk'i na Dios ka k'ak'na'.

¹⁰ Tin utsa' jeye enché':

—Yab ka china' xowa' k'wajat dhutsadh ba jeché' an dhutsadh úw, pos k'unatich xowk'i ne'ech ka támun jeché'.

¹¹ Xita' xin t'ajálsik xowa' yab lujat, jila' kin óntsi kin t'aja'tsik xowa' yab lujat; xi at'axtsik, jila' kin óntsi kin t'aja' xowa' at'ax. Por xi lujattsik, kin óntsi kin t'aja' xowa' lujat ani xi t'okodhichtsik k'al na Dios, kin óntsi kin t'oko tinbá'.

¹² —K'unat i k'ij ne'ech kin tsích ani ne'ech ku tsi'dha' an ch'ejwalixtaláb xi ne'ech tu pidha' juntsik ta éb, k'al tin kwenta xowa'k'i a t'ajámaltsik.

¹³ Naná'ich nin tujtal ani nin ok'ontal, xi ok'ox ani xi tayíl.

¹⁴ K'ijidh xita' exomtsik in t'okwal tinbá' abal kin ejtotsik ka utey xon ti k'wajat an te' xin pidhnál an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal ani abal kin ejtotsik ka ochich bin wi'lébil an bitsow.

¹⁵ Por xi at'axtsik, xu dhimantsik, xu junkunaltsik k'al xi yab in tomtal, xu chemdhaxtsik, xin k'ak'nálsik i ch'ilab ani ejtal xin kulbetnálsik ti k'ambix, eléb ne'ech ka jilk'on.

16 —Naná', xu bij Jesús, u abámal nu t'okat abatwálejil abal kin óltsi jeché' ejtal an belomtsik. Naná'ich nin tujtal ani nin kidhtal an pulek tak'ix Dabid. Naná'ich nin k'wajat jelti na pulek ót xu kalel tam dhajaw.

17 An T'okat Ejattaláb ani an belomtsik, in ulaltsik enché':

—Jala'.

Xita' kin ach'a', kin ulu jeye:

—Jala'.

Xita' u tsikél, ka tsích ani kin uch'a' an ja' xin pidhnál an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal ani yab ne'ech kin jalbiy ni jun xata'.

18 Ejtaltsik xin ach'ál xowa' k'wajat dhutsadh ba jeché' an dhutsadh úw, u utsálsik enché': Max jun xita' kin puntsiy xowa' jé' k'wajat dhutsadh, ne'ech jeye tám ka pidhan k'al na Dios an ti k'ak'adh yajtsiktaláb xi k'wajat dhutsadh ba jeché' an dhutsadh úw.

19 Ani max jun xita' kin wék'oy jun xata' xowa' k'wajat dhutsadh ba jeché' an dhutsadh úw, ne'ech jeye ka wék'ontsat tin bij k'al na Dios ban dhutsadh úw xon ti k'wajat dhutsadh nin bijtsik xi ne'ech kin bach'u an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. Yab ne'ech ka walká ka ochich ban t'okat bitsow xi k'wajat in t'ilál jeché' an dhutsadh úw.

20 An Ajátikláb, xin ólnál jeché', in ulal enché':

—Tsubax u ulal abal k'unat i k'ij ne'ech kin tsích.

Anchan' ka t'ájan. ¡Ki tsích, Ajátikláb Jesús!

21 Ka bach'waltsik ech'ek'i nin alwa'tal ni Ajátik Jesukristo. Anchan' ka t'ájan.

Nin tének káwintal an ok'óxláb
New Testament in Huastec Aquiche; hus
(MX:hus:Huastec)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huastec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huasteco, Veracruz [hus], Mexico

Copyright Information

© 2005, Bible League International

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huastec

© 2005, Bible League International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

04e7aafc-b4db-5bd1-9ba5-a77443df94ac